

Tiltakoznak a párisi hitelező-bankok a transzfer-moratórium ellen

Madgearu pénzügyminiszter nyilatkozata — A külföldi hitelezők magatartása tette elkerülhetetlenné a transzfert

Diplomáciai lépés készül Bucarestben a német árukra kivetett taksák miatt

Bucarestből jelentik: A fővárosi lapok oldalas cikkeket szentelnek a transzfermoratóriummal kapcsolatos problémáknak. Egyes ellenzéki lapok azt hangoztatják, hogy a kormány költségvetési redukciókkal lehetővé tehetné volna a külföldi adósságok devizákban való kifizetését. A lapok többsége azonban leszögezi, hogy a kormány részére nem volt más kiút. Az ellenzéki sajtó állásfoglalása — a fenti sajtóorganumok és a hivatalos körök szerint — semmiesetre sem hoz szolgáltatást az országnak, amikor tudvalevőleg két hét múlva megkezdődnek a tárgyalások a román kormány delegátusai és a külföldi hitelezők között. A transzfermoratórium elleni támadásoknak főképpen politikai hátterük van, ami viszont sokat von le a kritikák objektivitásából.

A kormány szükségesnek tartja megemlíteni azt is, hogy

azok az állampapír-tulajdonosok, akik román állampolgárok és az országban laknak, továbbra is megkapják a nekik járó összegeket.

A kormány ezzel is dokumentálni akarja, hogy csupán a devizákban való fizetést függesztette fel, de kötelezettségeinek leiben bármikor hajlandó eleget tenni, feltéve, ha ezek a lej-összegek az országban maradnak. A kormány a legközelebbi jövőben megkezdte a tárgyalásokat annak érdekében, hogy exportunk részére könnyítéseket biztosítson. Ezeket a tárgyalásokat nem közvetlenül a hitelezőkkel, hanem az érdekelt államok kormányaival folytatja le. Újabb problémát jelent a transzferpenz felhasználása is. A kormánynál máris tapogatózások történtek az irányban, hogy a külföldi hitelezők milyen célokra használhatják fel azokat a lej-összegeket, amelyeket a kormány részükre a Banca Natională helyez el. Annakidején, 1922-ben már előfordult hasonló eset. Ekkor a külföldi hitelezők romániai vállalatokba fektették pénzüket, sőt abban az időben külföldi érdekltséggel több pénzintézetet is alapítottak Romániában. A kormány tagjai részéről olyan kijelentések hangzottak el, hogy

az illyirányu akciókat hivatalos helyen támogatásban részesítenék és főleg azt szeretnék elérni, hogy azokból az összegekből a constantai kereskedelmi kikötőt építsék fel.

A román transzfermoratóriumra élénken reagálnak az érdekelt külföldi államok pénzügyi piacai. A párisi tőzsdén a román kötvényekben az utóbbi 24 óra alatt hanyatlás állott be. A négy százalékos egyesülési kötvény 28.75-ig esett az öt százalékos egyesülési kötvény 30.00-ról 34-re esett. A legutóbbi értékelés alapján az átlag két ponttal hanyatlott a tőzsdén az értékpapírok árszintje. A kormány szinten igyekezik tárgyalásokat folytatni a hitelezőkkel, de az átlag sikerülni is fog. A transzfermoratóriummal kapcsolatban

felmerült problémákról Madgearu pénzügyminiszter ma nyilatkozott a sajtó képviselőinek és többek között a következőket mondotta:

— A pártok véleménye általában megoszlik s akadnak olyanok is, akik a transzfermoratórium helyett, teljes moratóriumot követelnek. A transzfermoratóriumra vonatkozólag kifejtette azokat a már napokkal ezelőtt ismeretessé vált tényezőket, melyek szükségessé tették annak megvalósítását. Hangsúlyoztam tehát, hogy az állam devizamerlege rosszul áll, különösképpen azóta, amióta a külföld megnehezítette Románia exportját s ennél fogva nem állt elegendő deviza a rendelkezésére a külföldi adósságok fizetésére. A transzfermoratórium dacára, az állami adósságok fizetése nem szünetel, csupán devizák helyett lejben eszközöljük. Abban a pillanatban, amikor a megfelelő mennyiségű deviza az államnak majd a rendelkezésére áll, az átutalás is rögtön megtörténik.

Külön kitért a pénzügyminiszter a liberális párt támadására is és azokat részint kicsinyeseknek, részint alaptalanoknak minősítette. Az újságírók előtt beszámolt arról, hogy a kormány annak idején, mikor a külföldi hitelezőkkel az adósságok, illetve azok kamatainak csökkentésére vonatkozólag tárgyalat, megállapodás jött létre, hogy öt hónap

multán a tárgyalások fonalát ismét felveszi. Ez most meg is történik, miután a kormánynak jöllehet akkor sikerült jelentékeny kedvezéseket elérni, azonban

a további egymilliárd 300 millió lejnyi adósságleszállítást már nem engedélyezték a hitelezők.

viszont, mint később kiderült, a kormány nem tudott ezen kívánságáról lemondani.

A Banca Nationala ma a külföldi hitelező bankok javára írta azt az összeget, amely az állam külföldi tartozásainak részlete fejében esedékessé vált, amelyet azonban a transzfermoratórium kihirdetése miatt nem utalnak ki devizákban.

A Banque de Paris — az egyik hitelező pénzintézet — ma táviratilag tiltakozott a román kormánynál a transzfermoratórium elrendelése ellen.

Hír szerint a Népszövetség Romániában működő pénzügyi szakértője is annak a véleményének adott kifejezést, hogy a transzfermoratórium helyett a kormánynak más megoldást kellett volna találnia. A kormánynak ezzel szemben az az álláspontja, hogy éppen a külföldi hitelezők magatartása kényszerítette a kormányt a transzfermoratórium elrendelésére.

Tiltakozott a Banque de Pays Bas is, amely a román kölcsönműveletekben annakidején közreműködött. A tiltakozó átirat szintén kifejti, hogy Romániának más formát kellett volna választania külföldi adósságainak megkönnyítésére és a hitelezőkkel való megegyezést a Banque de Pays is elősegítette volna.

Bucuresti-i értesülés szerint.

a német kormány diplomáciai demarsra készül Bucarestben, mert a német importcikkre Romániában suprataxát vetnek ki.

Román illetékes körökben ezzel szemben azt hangoztatják, hogy a németországi import ma is többet tesz ki, mint amennyit a legutóbb élebeléptetett kontingentálási rezsim megenged. A román kormánynak eltökélt szándéka, hogy a román-német áruforgalomban Románia részére az eddiginél kedvezőbb feltételeket teremtsen.

Diplomáciai szakítás készül Ausztria és Németország között

Kommunista merényletek sorozata Németországban. -- Hitler lapja Heimwehr-támadásról ír

Berlinből jelentik: Az utóbbi napokban a kommunista merényletek száma egyre nő. Csütörtökön és pénteken több halálos merényletet hajtottak végre Németország különböző városaiban. Stuttgartban csütörtökön Scholps rohamosztagos csoportvezetőt az uccán lelőtték. Életveszélyes sebesüléssel kórházba szállították, ahol péntekre virradó éjjel meghalt. Hochheimban egy Schultz Edmond nevű nemzeti-szocialista csoportvezetőt, aki a párhelyiségéből haza akart menni, az uccán kommunisták megtámadták és agyonlőtték. Landsbergben letartóztatták Rudolf Gusztáv és Rudolf Erich testvéreket, akikről beigazolódott, hogy Lichtmann nemzeti-szocialista ifjusági pártvezetőt agyonlőtték. Wittnenben szintén letartóztatták Sedlitz kommunista munkást, aki régebbi haragból kifolyólag megölt egy rohamosztagos rajvezetőt.

Münchenből jelentik: A Völkischer Beobachter „A Heimwehr nyílt zendülés előtt” címmel cikket ír bécsi jelentés alapján. A cikk

szerint Bécsbe rossz hírek érkeznek a tirolli hangulatról. A lakosság az idegenforgalom elmaradása és a Heimwehr-alkalmazottak rossz fizetése folytán elégedetlen és az a vélemény, hogy ha őszig nem viszik keresztül a Heimwehr programját, a zendülés elkerülhetetlen. Starhemberg herceg visszavonul a politikától, mert kormányzó jogkört követel, amibe viszont Dollfuss érthetően semmilyen körülmények között sem egyezik bele.

Bécsből jelentik: Az estji lapok közlései szerint politikai körökben befejezett tényként beszélnek arról, hogy Tauschitz mérnök, Ausztria követe szabadságáról nem fog visszatérni állomáshelyére és Ausztria németországi érdekeinek képviselését az angol követre bizza.

Ha a diplomáciai viszony megszakításáról szóló híreknek van is alapjuk, azok egyelőre elébe vágunk az eseményeknek, mert Tauschitz követ 78 éves édesanyjának látogatására érkezett haza, Riekh német követ pedig nem kezdte meg szabadságát.

Átutazott Aradon Románia bécsi követe

Édesanyja hetvenhetedik születésnapjára „szaladt haza” nyolchengeres Packard-kocsiján Brediceanu Caius Bécsből Lugosra. — Rövid beszélgetés a Dacia-kávéházban Dolluss osztrák kancellár szakértői tudományáról és a román-osztrák kereskedelmi kapcsolatok jövőjéről

A kánikula déli óráinak eseményeként egy nyolchengeres Packard-kocsi gördült a Dacia-kávéház elé, amelyből a soffőrön kívül egy nyulánk, sötétbarna hölgy és egy zöld sport-inget viselő, baszkcsapka, barnára beült, magas, idősebb férfi szállott ki. A sötét-színű Packard, amelyen az „A 148” jelzésen kívül az ismert „C. D.” diplomata-jelzés is ott piroslott, természetesen azonnal felkeltette a járó-kezők figyelmét és amidőn felfedezték az üvegszélvédőn a címerrel ékesített román nemzeti színeket is, kétségtelenné vált, hogy a bécsi román követség kocsiján érkeztek a látogatók, talán maga Brediceanu Caius bécsi román követ, aki — mint köztudomású — lugosi ember, édesanyja ma is ott él a kis bányászvárosban... A következő percekben már ott is ülünk a kávéházi asztalnál, szemben Románia osztrák követével, aki valóban ma lépett át az országhatárt a követség kocsiján dr. Hanes Tiberiu feleségével együtt, aki lugosi Valeanu-leány, Valeanu Aurél aradmegyei tiszviselő nővére és Lugosról ment férjhez a temesvári helyi revíziós-bizottság tanácsosához. Hanesné, aki történetesen Bécsben volt, Brediceanu követ alkalmasszerűleg hívta meg autójára, mivel maga is családi ügy miatt érkezett haza...

— Az édesanyám most lesz 77 éves — mondja meglepő jó magyarsággal, — ezért jöttem, hogy jelen legyek a születés-napján... Mindössze öt napról lehet szó, utána vissza kell mennem Bécsbe.

Pár pillanatra semmi más, mint egy jó fiú, aki imé, most édesanyja születésnapjára siet haza, kedves meglepetéssel. Aztán felülkeredik benne a diplomata, aki ujságíróval ül szemben és máris: óvatos.

— Hangsúlyozom, intervjuról szó sem lehet, — mondja — amit mondhatok, egyszerű információkppen mondom. De mindenekelőtt, hogy van Goldis László...? Értésültem róla,

hogy beteg és már lepihent, mikor kerestem. Kérem, tolmácsolják neki üdvözléseimet és jókívánságaimat.

— Mi a helyzet, miniszter ur, a romániai export kilátásait illetőleg az osztrák piacokon? — vetjük fel a kérdést. Brediceanu követ óvatosan formulázza válaszát:

— Nehéz feladat hárul reánk, — válaszolja — amennyiben maga az osztrák kancellár, Dolluss, elsőrangú szakembere a gazdasági kérdéseknek. Önök talán nem is tudják, hogy az osztrák Földművelő Szövetkezetek vezértitkári székéből szolgáltatták a kancellári székbe. A kancellár ur ezért arra törekszik, hogy mindazokra az árukra nézve, amiket eddig az ország importált, szisztematikus belső termelési rendszert intézményesítsen. Áll ez a tény az élelmiszerekre, a szárnyasokra, a gyümölcs-fajtákra éppúgy, mint a tejtermékekre, a

miket Ausztria a legutóbbi évekig importált. Ma Ausztria maga is exportál tejtermékeket. Ezzel szemben komoly tárgyalásokat folytatunk, a melyek meggyezéssekkel kecsegtetnek éppen a romániai élőállat, szárnyas és gyümölcs-exportra vonatkozólag és remény van rá, hogy sikerül kimélyíteni az eddigi egyezményeink kontingenseit. Azt hiszem, mindössze ennyi, amennyi: ezidőszereint erről a tárgyról mondhatok — de ezt sem hivatalosan...

— Érdekesek azok az eredmények egyébként, amelyeket az osztrák kormány a maga gazdasági területein elért. Ezidőszereint például a sertésexport terén Ausztria már nélkülözni tudja az ugynevezett sovány húsértés bevitelét, mivel önálló termelésre rendezkedtek be. Viszont a zsírsertés bevitelére vonatkozólag az osztrák piac felvevő-képessége elsőrangú. A hatmillióos Ausztria lakosságán kívül maga az osztrák főváros kétféle további fogyasztót reprezentál és éppen errevaló tekintettel Wien felvevő-képessége elsőrangú.

A sötétkék Packardot közben a soffőr rendbehozza: ragyogva áll elő portól megtisztított karosszériájával a kávéház előtt. A kocsi tiszta új, alig futott még 25.000 kilométert.

— Öt nap múlva érrefelé jövök vissza újra, — mondja bucsuzás közben Brediceanu követ, — remélem, hogy akkor személyesen is köszönhetem régi, kedves aradi ismerősömet. (—ab.)

Zogu albán király ellen készített elő merényletet az agyonlőtt volt albán miniszterelnök

Megbizóját ölte meg a gyilkosságra felbőrt albán

Belgrádból jelentik: A Balkánon nagy fel-tűnés: keltett az a politikai gyilkosság, amely Szalonikiben a nyit uccán, fényes nappal történt, Huszein Ibrahim Gyelo 37 éves albán kézzel leütötte és három lövéssel agyonlőtte Haszan bey Pristinát, aki albán miniszterelnök volt.

A merénylet kihallgatása során elmondotta, hogy nemrég jött Párisból és egyenesen Szalonikibe ment, mert

ott találkozója volt Haszan bey Pristinával, aki arra akarta rávenni, hogy ölje meg Zogu

albán királyt. Huszein olasz lírát ígért neki, ha a feladatot teljesíti.

A vállalkozó szellemű albán napokig tárgyalta hazájának volt miniszterelnökével arról, hogy megölje mostani királyát, végül is felbőrt a lelkiismerete és úgy határozott, hogy inkább megöli megbizóját.

Igy történt, hogy

a királygyilkosság tárgyalása közben az uccán az albán leütötte a volt miniszterelnököt és amikor az a földön feküdt, háromszor egymás után belelőtt.

Salzburg és az ünnepi játékok

Írta: WERNER SÁNDOR dr.

III.

Salzburg, 1933. augusztus.

Egyik legkiválóbb eseménye mindenkoron az ünnepi játékoknak Mozart „Varázsvivola”-jának eszményi előadása. Mozart mindazt, amivel a valóságban találkozunk, belevarázsolja a zenei formák tükrébe és ezekben a zenei tükröképben találja meg az igazi életet. És mikor bűbájos készséggel helyezi át élete súlypontját a zene szellemi birodalmába, érezzük, hogy lelkeknek igaz beteljesítése csakis a művészetben lehetséges. A szabadkőművesi eszmék gyönyörűen mély tartalmu kifejezése ez az opera. Legszentebb érzéseinek áldozott itt Mozart. A nagyszerű szereposztás és a modern scenikai készségek lenyűgöztek. Sarastro főpap szerepében a bensőséges Mayr feledhetetlen dicsőjával magasztos megjelenésével és gyönyörű basszusával tökéletes volt. Roswäng Taminója és Pamina szerepében a kitűnő Lotte Schöne voltak kitűnők, Bruno Walternek, ennek a nagyvívésű, tökéletes karmesternek a belső harmóniája első-sorban predestinálja őt Mozart interpretálására. Hömpölygő, csillogó áradat volt az, ahogy Mozartot dirigálta, zenei palettájából a leggyönyörűbb színeket tudja keverni az illatos erdei zöldtől a borongós éjféktől. Varázspálcaja éppen úgy bűvölt, mint Taminó varázsvivólája, sőt.

Este fél hét óra van... A különben esős, hűvös Salzburgban tropikus meleg izzasztja az embereket. A közönség széles rajokban árad a Festspielhaus felé. A gigantikus előcsarnokban a helyi publikum bámulja meg vaskos sorsfalban az internacionális, részben nagyon elegáns közönséget. Az 1400 nézőt befogadó nézőtér zsúfolásig megtelt és tikkasztó melegben hangzanak fel Klemens

Krausz vezénylő pálcájára a „Rózsá lovag”-beli boldog szerelem kromatikus akkordjai. A román származású Viorica Ursuleac pompás hanganyaggal, szuggesztív elmélyedéssel játszotta a hercegnő szerepét. Báró Ochs szerepében Mayr főlényesen pompás volt. Eva Hadrabiánál sokkal jobb Oktaviánok vannak. Klemens Krausz éppen olyan lendületesen színporkázza és finoman ágaskodva hozza ki a buja szerelem érzékeny gyönyörű akkordjait, mint másnap a Mozarteum aranyos dísztermében ahol feledhetetlen finomsággal és stílussal Strauss (Johann) valcerekét dirigált.

Hogy ebből a salzburgi művészi légkörből a jövőben Aradra sok értékes lendület átszarmazik majd, azt két itt tartózkodó művészember biztosítja nekünk.

A Mozarteum világhírű Kreutzberg táncportjának tagjaként találkoztam Eghy Ghysával, akinek fenkölt táncait, költői invencióit és művészi meglátásait annyiszor volt alkalmunk odahaza élvezni. Az ő művészete itt még jobban kimélyül, új irányelveket kap világhírű mesterének szuggesztív erejű tanításával és az ünnepi játékok ezerszínű hangulatának átalakító foncsorában. A legmodernebb klasszikus tánc nagyvonásúága hosszú, hogy úgy mondjam — legátokban áll, vagyis egy részletmozdulat hosszú kitarítottága a táncnak olyan elmélyüléseit tudja létrehozni, a melynek eddig nem tapasztalt átütő hatása van. A táncművész új nexusai és tehetsége szép külföldi érvényesüléseket biztosíthatnának számára. Az elmúlt aradi koncertszalon rezumi faktorával, a kitűnő Shuk Lajos karmesterrel többször volt alkalmunk együtt lenni az ünnepi játékok próbáin. A karmester személyes kontaktusa a „Festspiel”-ék jelkeivel: Bruno Walterrel és Klemens Krausszal és az ő aktivitása, nagyszerű elképzelései nagy megnyugvást jelentenek az előjövendő aradi koncertszalon művészi nívója iránt. Shuk karmester mielőtt Aradra visszatérne, egy pesti koncertjét dirigálja le, ahol Stravinsky „Les noces” című új

és sajtószereiben bizarr zenedarabja kerül előadásra.

Bucsuzunk kell a helyszűke miatt az ünnepi játékok kedves, feledhetetlen színhelyétől, a soktornyú Salzburgtól, a harmóniák birodalmától, a dómtemplom áhitatos, rekviezes felhomálytól, a sok angol és francia zenei turistától, azután a gyönyörű hegyi tavaktól, amelyek színei a mosolygó kéktől egészen a borongós szürkés-feketéig oly kedves és olyan borzalmas hangulatokat tudnak kelteni. El kell, hogy bucsuzunk a Hellbrunn mese-szerű várkastélyának csodás vízműveitől, a vizes madárcsicsergéstől, a vizsugarak szárnyain felemelkedő királyi koronától, a hívogató kőasztal és székek csalfa vizsugaraitól.

Visszanézünk még egyszer a kedves városra és elbucsuzunk egyelőre Mozarttól, az embertől is... Nem attól a chevalier Mozarttól bucsuzunk el, akit frakkosan, rövid selyemnadrágosan, oldalán díszsprádeával látunk feszelegni a Mozart-ház képein, hanem attól, akit megérezünk a templomok kecses boltívein és a szépen ivelt árkadók árnyékában, aki a Residenz udvaráról szól hozzánk a „Kleine Nachtmusik” kedves harmóniáiból, a szökőkutak csobogásából és a Mirabell-park szobrai közül. És attól a Mozarttól bucsuzunk, akinek a Mozarteumból szellemhangon átrévedező menüettjei szelid átmenettel simulnak bele a Mirabell táncparkettjének az english valseába és akinek a bölcsője helyén a Mozart-hausban mindig frissen váltott mimóza- és rózsacsokor hirdeti a nagy szellem feledhetetlenségét és hervadhatatlan halhatatlanságát. Reinhardtól is bucsuzunk, aki hercegi halastavas kristály- és márványpalotájában most talán éppen borongva mészlik a Faust előjövendő átütő sikerein.

Még egyszer visszanézünk Salzburgra, a henzalzburg főlényes bástyáira, aminek a neberg hatalmas reflektorának, a fényes bájjal fürdik meg és visszatér a salzburgi népdallal:

Du hast die Seele Ganz genommen

Szombaton kezdődik meg Aradon a diákkongresszus

Lázár Agoston dr. megyei prefektus nyilatkozata

Jelentettük, hogy az Erdélyi és Bánsági Főiskolai Hallgatók „Avram Iancu” Egyesülete (Bucuresti) augusztus hó 20-án és 21-én ezévbén Aradon tartja évi rendes országos kongresszusát, amelyen a diákságot foglalkoztató szociális és kulturális problémákat tárgyalják meg. A kongresszus hivatalos programja két napon keresztül fog lezajlani, míg vasárnap délután a Kulturpalota koncerttermében egy külön kulturális ünnepséget, hétfőn este táncstélyt rendez az aradi főiskolai hallgatók egyesülete, amelyen érdekes előadások, szavatelok és ének-számok szerepelnek, míg a harmadik napon a delegátusok Lippára utaznak társas-kirándulásra.

A tulajdonképpeni hivatalos kongresszusra a diákság előkelő vendégeket is vár a diákdlegátusokon kívül. Így érkezését jelezte Gusti közoktatásügyi miniszter, dr. Hatieganu Emil erdélyi miniszter, Tilea V. Viorel dr. miniszterelnökségi államtitkár és még mások.

A diákkongresszus előkészítő konferenciái tulajdonképpen már holnap, szombaton délelőtt megkezdődnek. Ezekben a megbeszéléseken a vasárnapi és hétfői program részletes összeállítását ejtik meg. A hatóságok természetesen a rendezőbizottság munkáját a lehetőség szerint megkönnyítik, hogy a diákdlegátusok elszállásolásában és ellátásában ne legyen semmiféle fennakadás. Dr. Lázár Agoston megyei prefektus a kongresszussal kapcsolatban egyébként a következő nyilatkozatot tette:

— Az Aradon kongresszust tartó diákságot — mondotta Aradmegye prefektusa — a város és a megye közönsége — s ezt örömmel állapítom meg — éppen olyan előzékenyen és szeretettel fogadja, mint a hatóságok. Az ifjúság meg is érdemli ezt a szíves vendéglátást, hiszen a román kultúra előharcosai ők, akik legfontosabb problémáikat tárgyalják itt meg és terjesztik a közoktatásügyi miniszter elé, aki személyesen vagy meghatalmazottja útján.

szintén képviselteti magát az aradi kongresszuson. Nincs ebben az összeövetelben sem politika, sem rendbontási szándék; programja sokkal komolyabb, semhogy azt bárki meg engedett és a gyűlés célját kompromittáló kilengésekre akarná felhasználni. A város lakossága nyugodt lehet: a kongresszust tartó diákság nem fogja nyugalmát megzavarni. Igaz, hogy az ilyen összeöveteleket szélsőséges elemek szívesen felhasználják arra, hogy a rendet megbontsák, de ezekhez a rendezőbizottság a diákságnak semmi köze nincs és minden intézkedést megtettem arra, hogy csirájában elfojtsak minden olyan kísérletet, amely a tanulói ifjúságtól távolálló ilyen elemek részéről jelentkezhetnek a város nyugalmának megzavarására.

Fiatal önkéntes rejtélyes halála egy romani kaszárnyában

Az apával deklarációt irattak alá, hogy nem jelenti fel fia gyilkosát. — Szigorú vizsgálat indult meg

Máramarosszigetről jelentik: Rejtélyes haláleset tartja izgalomban Máramarossziget lakosságát. Sziklai János máramarosi nagykereskedő tegnap táviratot kapott Romanból, ahol önkéntes fia szolgál, hogy azonnal utazzon le Romanba, mert fia rejtélyes körülmények között meghalt. A kereskedő nyomban autóra ük és elutazott Romanba. Ott megtudta, hogy fiát a kaszárnyában holtan találták. Halálát szolgálati fegyverből származó golyó okozta.

A fiatal Sziklai Géza tizedesi rangot viselt és joga volt különböző kedvezményekhez, a mennyiben kint lakhatott és étkezhetett a városban. Fellebbvalója az elmúlt napok egyikén olyan szolgálatra rendelte be, amelyre önkéntesek nem végeznek. Amidőn Sziklai Géza tiltakozott: a vizsgálat elvégzése ellen, fellebbvalója

Öfelsége kanyaróban betegedett meg

Az orvosi jelentés. — Javult Mihály nagyvajda állapota.

Bucurestiből jelentik: Károly király egészségi állapotáról ma hivatalos orvosi bulletint adtak ki, amely szerint az uralkodó kanyaróban megbetegedett. Min: ismeretes, Mihály nagyvajda két nap előtt betegedett meg kanyaróban és valószínűnek látszik, hogy az uralkodó a trónörökösötől kapta el ezt a betegséget. Károly király az orvosi bulletin szerint 38.5 fokos lázzal fekszik. Érverése tegnap 80 volt, míg ma reggel láza 38.4 fokra szállt le és pulzusa 78-at vert percenként. Az orvosi bulletint a Peleskastélyból kezelték az uralkodó orvosai.

Mihály nagyvajda állapotában lényeges javulás állott be. Kezelőorvosai ma délután újból megvizsgálták és úgy találták, hogy a nagyvajda egészségi állapotáról nem szükséges orvosi jelentést kiadni.

Kegyelmet kért a temesvári Táblától Engel Mór volt aradi kereskedő

Három évi börtön — halált jelent. — A hetven esztendő elítelt megrázó vallomása. — Szabadlábra helyezték Engel Mórt

A temesvári ítélőtábla pénteken délelőtt tárgyalta Engel Mór volt aradi kereskedő bünyűjét. Engel Mór évek hosszú sora óta üzi a kauciószédelgés jövedelmező mesterségét. Egy üzleti vállalkozása számára — amely vállalkozás azonban tényleg nem is létezett — alkalmazottakat vett fel, akik kötelesek voltak óvadékok letenni, mert megbízatásuk során „ esetleg” pénzt is kellett volna kezelniük. Az aradi törvényszék kezdte meg Engel Mór kauciószikkasztási ügyének sorozatát tárgyalni. Miután közben Engel Mór temesvári lakos lett, az ügyet az aradi bíróság Temesvárra tette át. Engel Mór azonban nem várta be a temesvári főtárgyalást, hanem Bucurestibe költözött, ahol letartóztatták és Temesvárra előállították, ahol a törvényszék — egyik ügyében — három évi fogházra ítélte.

Felebbezés folytán pénteken délelőtt a temesvári ítélőtábla elé kerül az ügy, ahová a fogházból vezették elő Engel Mórt. Az elítelt, aki hetvenedik születésnapját nemrégiben, a börtönben töltötte, kérte a bíróságot, hogy büntetését szállítsák le.

— Beismerem, hibáztam — mondotta remegő hangon az őszhajú ember — ezt a súlyos büntetést azonban nem érdemlem meg. Én visszafizettem volna az embereimnek a kauciót, de azok nem dolgoztak semmit. A szerződés értelmében, amelyet velük kötöttem, nem is voltam köteles a pénzt visszaadni, mert nem végezték el kötelességüket.

Kegyelmet kérek — folytatta azután az ősz ember — jól tudom, hogy a mai börtönviszonyok mellett nem bírom el a három esztendőt, ez biztos halált jelent számomra, pedig még élni szeretnék...

Engel Mór ezután arra kérte a bíróságot, hogy hallgassák ki újabb tanuit. A tábla, az elítelt megrázó szavai ellenére, nem enyhítette az ítéletet és jóváhagyta a három esztendő fogházbüntetést. Az elítelt reszketve vette tudomásul az ítéletet. Védője felfolyamodást jelentett be és Engel Mór magas korára való tekintettel védenca szabadlábra helyezését kérte. A tábla a védő előterjesztését teljesítette is és Engel Mór előtt megnyílt a börtön kapuja.

igazat adott neki, de nem vonta vissza intézkedését és azzal indokolta a beosztást, hogy a legénység közül nagyon sokan vannak szabadságon és nem tudná másképpen beosztani a szolgálattételt. Az önkéntes be is ment este, hogy teljesítse a szolgálatot és a magával vitt pokrócra lepihent a kaszárnya folyosóján.

A szerencsétlen fiút néhány óra múlva az őrárat vérében, holtan találta.

A bevezetett nyomozás semmiféle konkrét adatot nem produkált, amennyiben csupán az: állapították meg, hogy az a legénységi ember, a kit a szolgálatban Sziklainak fel kellett váltania, a felváltás után még visszajött és a pokrócon alvó önkéntest költögetni kezdte. Ezután hallották a lövés eldördülését, majd az őrárat megtalálta a holttestet. Valószínűnek tartják, hogy az

önkéntes és a katona között heves szóváltás keletkezett és ennek során a legénységi ember agyonlőtte Sziklai Gézát. A golyó a szerencsétlen fiatalember felső lábszáján hatolt be és a bal hóna alatt távozott a testből, közben a szívet átszakítva.

Amikor Sziklai János megérkezett Romanba, behívták a kaszárnyába és deklarációt irattak vele alá, hogy fia halála miatt nem indít pert az állam ellen sőt nem tesz feljelentést fia gyilkosa ellen sem. A szerencsétlen kereskedő a kétségbeeséstől megzavarva aláírta a nyilatkozatokat, amelynek árán kiadták fia holttestét. (Máramarosszigeten ma volt Sziklai Géza tizedes temetése, a város lakosságának nagy részvéte mellett. A szülők mégis megtették a feljelentést ismeretlen tettes ellen és megindul a hivatalos vizsgálat Sziklai Géza gyilkosának kinyomozására.

CORSO-MOZGO! MA premier!

PAUL WEGENER minden eddigit felülmúló alkotása. Poe Edgar Allan világru novellája után

Öngyilkosok klubja!

Szereplők: Gyilkos, detektív, újságíró, öngyilkosok, örültek, egy fekete macska.

A 3 órai előadás 8, 15, 20 lejes helyárrakkal.

VASÁRNAP d. e. 11 órakor MATINÉ!
Két film egy műsorban!

Egy kalandos éjszaka!

Humoros operett. Max Hansen, Ursula Grabley és

Szép ismeretlen!

Marlene Dietrich, Willy Forst. — legy. lej. 8. — 15. —

Legideálisabb
hashajtó,
vértisztító,
epehajtó a
FOLDES-féle
SOLVO-pirula
FÖLDES-
gyógyszertár
ARAD.

Tudod, itt kétség nem lehet:

sem a „luxus- és csoda-krémek“, sem az „utánzatok“ nem pótolják a Nivea-Creme csodás hatású bőrápolószert, mert az egész világon nincsen más krém, amely a bőrápoló euceritet tartalmazza és ezen alapszik a Nivea-Creme bámulatos hatása. Ez az egész titok, amely csak néhány lebbe kerül!

Tehát: vegyen csak Nivea-Cremet, semmi mást!

Árak: Let 10. — — 72. —

A fülvilági ember...

Rejtélyes bűnügyekről lehull a lepel

Ki is az a Winterry, aki előtt nincsen titok ezen a földön? — Az első kísérlet — A titokzatos arzénos bonbonok — Matuskát felsőbb hatalmak küldték a biatorbágyi hidra

Az Aradi Közlöny számára írta: PAÁL JÓB

Trencsénteplic, (Copyright. Minden jog fenntartva. Utánnomlás tilos.)

Öles plakátok a házak falán, a plakátokon egy szurós szemű ember. Winterry mester előadást tart ma este a trencsénteplici kurszalónban. Kezébe vesz egy levelet és azt mondja az asszonynak, aki grafológizáltatni akarja az irást:

— Asszonyom, ezt a levelet az ön leányának vőlegénye írta. Jellemtelen ember, szélhámos. Sikkasztásért le fogják tartóztatni. Bontsa fel nyomban a lánya eljegyzését...

Az asszony felsikolt és — ma olvasom az újságban, hogy a vőlegényt csalásért és sikkasztásért letartóztatták a rendőrség.

Napokat töltöttem vele. Érdekes ember. — Zágrábban születtem, az apám híres pszihater volt — meséli. — Spanyol eredetű. Az anyám viszont galíciai csodarabbi családjából származik. Az anyám telve volt misztikummal, álmaiban jövőt látott. Negyedik gimnáziumban történt meg velem, hogy egy ellenállhatatlan kényszer folytán felálltam az osztályban és így szóltam a matézis tanáromhoz:

— Tanár ur kérem, én azt érzem, hogy Önnek most egy nagyon kellemetlen levele érkezett az irodába.

A professzor leküldött egy fiút, aki felhozta a levelet. A tanárom szeméi megteltek könnyel.

Az első kísérlet és az antwerpeni gyilkosság

— A háborút követő első esztendőben történt, hogy Zágrábból Belgrádba utaztam. Szemben ült velem egy szomorú hölgy. Megszólítottam és azt mondtam neki, hogy:

— „Asszonyom, Ön kellemetlen eseményre utazik Belgrádba. Halva fogja találni az urát. Szegényt meggyilkolták.“

Az asszony felsikoltott, zokogni kezdett. Vele utaztam Belgrádig. Az állomáson sógor-nője várta azzal a hirrel, amit én előre megjósoltam. Akkor még nem foglalkoztam azzal a problémával, hogy kikutassam a tettest. Erre csak később jöttem rá. Hogyan?

— Bajos felelni erre a kérdésre. Én megérezem azt, amit más nem tud. Azt kell mondanom, hogy nekem egy hatodik érzékem van. Mások csak látnak, hallanak, tapintanak, én érezni is tudok. Csodálkoznak rajtam az emberek, hogy fotografiáról, levélről többet olvasok el, mint a grafológusok. Hogyan? Miért? Magam sem tudom.

— 1921-ben történt. Bruxellesben megszálltam egy hotelben. Titokzatos gyilkosság történt itt. Megszállt a szállóban egy hölgy, aki a bejelentőlapon magát lánynak tüntette fel. Tanítónő volt. Éjjel egy férfi kereste a hölgyet, aki ment a szobájába és aztán titokzatos módon eltávozott. Reggel a szoba ajtaját zárva találták. Lakatossal dörették fel a zárat: senki sem volt a szobában, de a padló és az ágy tele volt vérről. Leküldhetetlen kényszert éreztem magamban és jelentkeztem a rendőrségen, hogy segítségére legyek a nyomozásnak. Egy Gaston

nevű nyomdászt hipnotizáltam előző este, ezt az embert jó médiumnak tartottam a kísérletre. És a Gaston nagyszerű transzban látó médiumnak bizonyult. Megmondotta, hogy a tettest szétvagdalták a holttestet, egy bőröndbe gyömöszölték, a bőröndöt meg is találták és a tettest a médium bemonádása alapján Maubège-ben találták meg. Mészáros volt. Hogy miért gyilkolt, nem tudom, az sem tudom, mi történt vele.

Az arzénos bonbonok

— Legutóbbi esetemről még nem írtak a lapok, pedig ez mindössze pár hónappal ezelőtt történt a Prága melletti Ihlaván. Tavaly novemberben egy ottani előkelő polgár gyönyörű huszesztendős leánya gyanus körülmények között meghalt. A hatóság rendelkezéseire felbontolták és a boncolás alkalmával a hatósági orvosok arzénnyomokat találtak a gyom-

Benes lapja támadja a Zeletzky-ítéletet

„Olyan bűncselekmény miatt ítélték el, amelyeket maga az ügyész sem tudott megállapítani.“ — A csehszlovák lapok szerint politikai befolyások érvényesültek

Prágából jelentik: A „Cesko Slovo“ nagy cikkben foglalkozik a Zeletzky-féle ítélettel, amelynek megvilágítását teljesen politikai alapon fekteti. Kifejti a lap, hogy az egész Zeletzky-ügy azokból az ellentétekből fejlődött ki, amelyek a Skoda-művek és a román állam között felmerültek. Ennek következtében — írja a lap — a Zeletzky-ügyben politikai befolyások érvényesültek, amelyeknek Romániában mindig nagy szerepük volt. Ilyenképpen komplikálták a Zeletzky-féle pert és az egész ügyet annyira felfújták, hogy ennek következménye az lett, hogy Zeletzky Bruno szenvedő hőssé emelkedett. Románia és Csehszlovákia barát-

ságát nem szabad azonban befolyásolnia ennek az esetnek, aminthogy ezeket a bensőséges barátsági és szövetségi kapcsolatokat nem is rendítheti meg semmi. Csak ezért nem ítélték el Csehszlovákiában azokat a politikai befolyásokat, amelyek a Zeletzky-ügyet olyan széles mederbe terelték.

Feltűnést keltett az A. Z. című lap hatalmas cikke az Zeletzky-ítéletéről. Az A. Z. tudvalevőleg Benes lapja, amely az ítéletről a következőket írja:

„A Skoda-cég romániai képviselőjét olyan bűncselekmény miatt ítélték el, amelyet maga az ügyész sem tudott megállapítani.“

Bajor Gizi kiigényelte Indig Ottó lefoglalt lakásberendezését

A kölcsönadott festmények és butorok — Mit követel vissza Bajor Gizi?

Budapestről jelentik. A járásbíróra érdekes igényper érkezett be, amelynek benyújtója Bajor Gizi, az ismert budapesti művésznő, aki kiigényelte azokat a berendezési tárgyakat, amelyeket Indig Ottó, az ismert erdélyi író lakásán lefoglaltak. A foglalást a bíróság Schmidég Leo budapesti szücsmester kérésére rendelte el, akinél Indig első felesége Neményi Lili szőrmét vásárolt. Miután Neményi Lily nem fizetett, a Schmidég-cég beperelte a „Tórockól menyasszony“ hírneves szerzőjét, Indig Ottót annak ellenére, hogy időközben elvált a népszerű kolozsvári primadonnától. A bírósági tárgyaláson az író nem jelent meg és ezért elmarasztalták a Neményi Lily által vásárolt szőrméjük megfizetésére. A végrehajtási eljárás során a bírósági kiküldöttek lefoglalták az Indig Ottó lakásán talált összes butorokat.

Ebben az ügyben érkezett a budapesti já-

rásbíróhoz az az érdekes igényper, amelyet Bajor Gizi nyújtott be, aki azt hangoztatta, hogy az

Indig Ottó lakásán lefoglalt butordarabok az ő tulajdonát képezik.

Igénykeresetében Bajor Gizi többek között a következőket mondja:

„Az Indig Ottó lakásában összeirt ingóságok az én kizárólagos tulajdonomat képezik, mert azokat csupán használatra kölcsön adtam a végrehajtást szenvedettnek.“

A Bajor Gizi által igényelt tárgyak között a következők szerepelnek: két aranykeresőolajfestmény, amely fekvő női meztelenséget ábrázol, márványcsillár, két sárga selyemhuzatu kárpitosított éjjeli szekrény. Ezenkívül két sárga selyem, két ágyszék, továbbá egy vörös selyem, két ágyszék.

Elutazott Budapestre az aradi Iparos Otthon műkedvelő gárdája

Izgalmak az elutazás előtt. — Rádióközvetítés a nemzetközi műkedvelő-olimpiásról

Izgalmas előzmények után, ugyszólván az utolsó pillanatban utaztak el ma az aradi Iparos Otthon műkedvelői, hogy résztvegyenek a Budapestben este ünnepélyes külsőségek között lezajló nemzetközi műkedvelő-olimpiáson. Beszámoltunk arról a nem mindennapi sikerről, amelyet az iparos műkedvelők „Francia négyes”-előadása vont maga után. *Biró Lajos* szípkázóan szellemes, bájos vigjátékával neveztek be az aradi Iparos Otthon műkedvelői a budapesti nemzetközi olimpiászra, amelynek előmérkőzésein olyan átütő sikert arattak, hogy a budapesti zsűritagok információi alapján 136 pályázó közül bekerültek az esztergomi cserkészműkedvelők és a csepeli iparos-műkedvelők csoportjával együtt a döntőbe.

A döntőmérkőzésre lelkesen készült az aradi iparos-műkedvelők gárdája. Társasutazást szerveztek, amelyen résztvettek volna mindazok, akik tanui akartak lenni az Iparos Otthon műkedvelői sikerének. A társasutazásra jelentkezők névsorát és iratait felterjesztették a miniszteriumhoz jóváhagyás végett, azonban az engedély kiadása egyre késeft, úgy hogy végül is *kénytelenek voltak az olimpiászra benevezett szereplők egyéni utlevélet kéréni* — ugyszólván az utolsó pillanatban. Sok szaladgálás és izgalom után végre elhatározták magukat az iparos műkedvelők, hogy egyéni utlevélért folyamodnak és dr. *Moga Romulus* rendőrkezesre segítségükre szívtették és előmozdította, hogy résztvehessenek a nemzetközi olimpiáson. Ilyenformán ma délután 3 órakor már el is utazott a műkedvelő-csoport egyes tagja, a kitűnő *Boros Frigyes*, hogy Budapestet megtegye az előkészületekért.

Este hat órakor utrakelt az Iparos Otthon műkedvelő-gárdája, hogy résztvegyen a budapesti nemzetközi műkedvelő-olimpiáson. A versenydarab valamennyi szereplője: *Faragó Böske, Barna Mária, Szida Magda, Margittay Gizike, Gadli László, Wenzel Gusztáv és Diósi Lajos* vonatra ült *Bodnár József* főrendező kíséretében, valamint az Iparos Otthon műkedvelő-gárdájának sugójával együtt. Ugyanekkor el a lelkes iparos-műkedvelők, mint vándorkomédiásokhoz illik: *mindössze annyi pénzt vittek magukkal, amivel szállodai szobájukat és egy napi ellátásukat fedezhetik.* Aradváros vezetősége ugyan tárgyalt a tizezer lejes gyorsjáratról, azonban mindeddig nem tudtak határozatot hozni és így az iparosok műkedvelői *kénytelenek voltak minden segítség nélkül elutazni.*

Mindenestre, ha a régi jó színházi kabala most is bevesel, az a sok izgalom és szaladgálás, ami a műkedvelők elutazását megelőzte, forró sikereket hoz a lelkes, ambiciózus iparos-gárdának... Az aradi műkedvelők szombaton délelőtti kosztimós főpróbát tartanak a Vasuti és Hajózási Klub színháztermében, ahol szombaton este ünnepi külsőségek között tartják meg a döntőmérkőzéseket... A nemzetközi műkedvelő-olimpiász zsűrijében a következő írók és művészek foglalnak helyet: dr. *Bálint Lajos*, a Nemzeti Színház dramaturgia, *Baróthy József*, a Belvárosi Színház főrendezője, *Forró Pál* író, *Korchmáros Nándor* író, *Pünkösti Andor* szerkesztő, a Színházi Élet részadója, pedig *Szinetár György* hírlapíró.

Az olimpiászt — mint ismeretes — a Magyar Műkedvelő Egyesületek Országos Szövetsége rendezte, amely a három döntőbe jutott műkedvelői csapatot díjakkal tünteti ki. Szombaton este, romániai időszámítás szerint, kezdődik a Vasuti és Hajózási Klub színháztermében. Az aradiak érdeklődésű hallgatni a budapesti

műkedvelő-olimpiász döntő-mérkőzésnek megfelelő előadását, amennyiben a budapesti studio a teljes előadást közvetíti. Az összeállítás a következő: elsősnek az esztergomi „Óreg holló” cserkészcsapat műkedvelő-gárdája, utána

A legbájosabb film-operett...

Otto Stransky sláger melódiái, Dajos Béla világhírű zenekara teszi elsőrangúvá...

A szőke való-ok

című sláger-programot. Főszereplők:

Lien Deyers, Johannes Riemann,
Paul Hörbiger, J. Falkenstein.

PREMIER MA: A

CENTRAL-MOZGÓBAN.

Husz millió lejt szavaz meg három arad-megyei község az Arad—nagylaki vasut felépítésére

Tanácskozás az aradi megyei prefekturán — A vasuti vezérigazgatóságnál interviú a Kereskedelmi és Iparkamara

Annak az általános érdeklődést kiváltó akciónak ügyében, amelyet az arad-nagylaki vasutvonal építésének ügyében az aradi Kereskedelmi és Iparkamara indított és, amelyről néhány nappal ezelőtt részletesen beszámolt az Aradi Közlöny, érdekes fordulat állott be. Mint jelentették, *Pacurar* Brutus iparkamarai főtitkár kezdeményezésére a Kereskedelmi és Iparkamara átiratot intézett Nagylak, Sajtény és Szemlak községek előljáróságaihoz. Ebben az átiratban a Kamara rávilágított: azokra az előnyökre, amelyek a három község lakosságára nézve az arad-nagylaki vasutvonal felépítéséből származnának és éppen ezért, azt az ajánlatot tette, hogy ennek érdekében vállalkoznak bizonyos áldozatokra. A terv iránt élénk érdeklődést tanúsít a megye vezetősége is és Lázár Ágoston dr. prefektus Aradra hívatta Nagylak község bíráját, akivel beható tanácskozásokat folytatott ebben az ügyben.

Természetes, hogy az érdekelt községek lakosságát is élénken foglalkoztatja az ügy és a három község vezetősége elhatározta, hogy a legközelebbi jövőben a községi tanács ülésén megvitatja a Kereskedelmi és Iparkamara átiratában foglalt javaslatokat.

Az első ülést ebben az ügyben Szemlak község tanácsa tartja. Értesülésünk szerint a három község vezetőségének az a terve, hogy

20 millió lejt szavaz meg az arad-nagylaki vasutvonal felépítésére.

A nagy jelentőségű tervbe azonban belekapcsolódik Ispravníc György vasutigazgató is, a ki részletes tervet dolgozott ki arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne Nagylakot a magyarországi Nagylakon át Pécskával összekötni. Ennek a tervnek a keresztülvitelére ugynevezett: peage-vonalat létesítenének, vagyis ennek a vonalnak egyrésze Magyarországon át haladna, hogy azután ismét román területre térjen. Abban az esetben, ha ezt a tervet megvalósítják

Ingyen nyaralhat

ha szerencséje van

7

napon át a

Fekete tenger partján
Movila-Tekirghiol-on,

ha résztvesz a Movila-Tekirghiol r.-t.
12 napos társasulazásán.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadói hivatalában.

a csepeli Iparos Kör gárdája, majd befejezésül az aradi Iparos Otthon műkedvelői mutatják be tudásukat, felkészültségüket. Az esztergomi csapat az „Édes ellenség” című Bónvi Adorjándarab második felvonását, a csepeliek pedig a „Kréta kör” ötödik felvonását adják elő, míg az aradi iparos-műkedvelők *Biró Lajos* „Francia-négyes”-ének második felvonásában mutatkoznak be a budapesti közönségnek. Az aradiakra minden valószínűség szerint — amennyiben a műsorban változás nem történik — romániai időszámítást véve tekintetbe fél 10 óra után kerül sor. A versenydarabok lejátszása után a zsűri tanácskozásra vonul vissza, azonban éjfél előtt minden bizonnyal a budapesti stúdió speakerje bejelenti a zsűri döntését is. Az aradiak szívvel-lélekkel remélik, hogy sikerekkel megrakodva térhetnek vissza a nemzetközi műkedvelő-olimpiásról.

nak a Magyarország és Románia közötti vasuti forgalmat lényegesen olcsóbbá lehetne tenni, a mennyiben az út 50 kilométerrel megrövidülne. Az említett vasutvonal 33 kilométer hosszú lenne, vagyis körülbelül 330.000 négyzetméter terület kiszájtására lenne szükség. A jelenlegi föld-árakat tekintve, ennek a megváltása 1 millió 650.000 lejt venne igénybe. Ha az említett 20 millió lejt folyósítására valóban vállalkoznának az említett községek, akkor ebből az összegből 18.350.000 lejt maradna meg a vasutvonal építési költségeinek fedezésére. Ez az összeg szakértők számítása szerint fedezné a munkaköltségeket, így tehát a CFR-nek csak az építési anyagok beszerzésének költségeit, valamint az építő mérnökök fizetését kellene magára vállalnia.

Értesülésünk szerint a Kereskedelmi és Iparkamara kívül az aradi Mezőgazdasági Kamara is intervencióra készül a vasutvonal ügyében a CFR. vezérigazgatóságánál. Ugyanekkor Ispravníc vasutigazgató is megteszi a kellő lépéseket a vonal megépítésének érdekében, amely rendkívüli gazdasági előnyöket jelentene a szobanforgó vidék közel harmincezer lelket kitevő lakosságának részére. Az eddigi eseményeket figyelembe véve, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara akciója sikerrel járt és a közeljövőben minden bizonnyal kezdetét veszi annak a vasutvonalnak a megépítése, amely — most már — nemcsak Nagylakot köti össze Araddal, de — Ispravníc vasutigazgató elgondolása szerint — egyik jelentős nemzetközi vonalunként lenne.

Aradvárosi mozik műsora

5, fél 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: (Premier). A SZŐKE VALÓOK. A legbájosabb német filmoperett. Otto Stransky zenéje, Dajos Béla világhírű zenekara közreműködésével. Főszereplők: LIEN DEYERS, JOHANNES RIEMANN, PAUL HÖRBIGER és JULIUS FALKENSTEIN.

SELECT MOZGÓ: „RIO-GRANDE GYÖNGYÉ”. Mexikói szerelmi történet. A legszebb spanyol tangók. Főszereplők: DOROTHY BURGESS, LEO CARILLO és JOHN Mc. BROWN. Helyárak: 5, 8 és 13 lejt.

HIREK

A jövő az ifjúságé!

A bucuresti-i tudományegyetem erdélyi és bánági származású tanulóifjúsága ezévből Aradon tartja meg három napra tervezett országos kongresszusát. Az erdélyi és bánági egyetemi hallgatók elhatározása és kongresszusuk helyének kiválasztása minden bizonynyal már a külsőségekben is éreztetni fogja hatását Arad város közéletében, hiszen az érkező diáklevegátusok, létszámuknál fogva is új elevenséget és lendületet adnak a normális forgalomnak és három napon keresztül egyetemi város jellegét nyernek a csöndes aradi utcák és a virággruppokkal, parkokkal ékesített aradi terek eddigi megszokott milieu-i.

A kongresszus külsőségeitől függetlenül is, azonban, külön jelentősége van a mai napra kezdődő aradi ifjúsági konferenciának. Az a tény, hogy az erdélyi és bánági főiskolai hallgatók egy erdélyi város falai között, az egyetemi hallgatók problémáit kívánja ankét-szerűen megvitatni, mindez arra vall, hogy intellektuális életünk legfrissebb generációját is komolyan, a jelentőségüknek megfelelő módon foglalkoztatják a gazdasági, társadalmi, szociális és kulturális élet-problémák, amelyekkel felkészülten és imponáló komolysággal kíván szembenézni. Nem ismeretlenek ma már senki előtt sem éppen azok a legégetőbb kérdések, amelyek a háború-utáni gazdasági viszonyok termelnek ki nemcsak minálunk, hanem a földkerekség valamennyi országában is. Az elhelyezkedés nehézségeinek ellenére, ez az ifjúság nem retten vissza a fenyegető nehézségektől, hanem férfiasan száll szembe velük, hogy a fiatalság és a tehetség jogán gyűrje maga alá őket. A mai idők új intellektuális generációjától egyenesen megkövetelik, hogy szászor jobban felkészülve induljon neki a gyakorlati életnek, mint tették ezt azok a boldog nemzedékek, amelyek még nem ismerték a gazdasági, a szociális és a kulturális válságok chimaeráit és amelyek már abban a pillanatban úgy érezhették, hogy nyert csatájuk van az élettel szemben, amelyik pillanatban tanulmányaikat befejezték és diplomájukat átvették az egyetemi rektor kezéből. A mai ifjúságnak annyiféle fronton kell felkészülnie a gyakorlati élet-küzdelmekre, ahányféle probléma-komplexumot a gyakorlati élet kiteremtett és azokról a láthatatlan katedrákról kell a legértelmesebb előadásokat meghallgatnia és megszívlelnie, amelyek kívülállanak az egyetemi épületek tiszteletreméltó falain, — de tanulságaik ismerete nélkül, a reális élet szabad versenyében semmi esetre sem boldogulhatnak. Mindennek tudatában él ma az erdélyi és bánági főiskolai ifjúság, amidőn évről-évre összegyűlik, hogy megvitassa a maga problémáit és higgadtan, értékeinek, fiatal tehetségének komoly tudatában tűzze ki maga elé azokat a célpontokat, amelyeket követve, a maga és az ország életének közös, jobb jövőjéért indul küzdelemre.

Ma tehát, amidőn a szombati előzetes kongresszusi értekezletekkel tulajdonképpen megnyílik az erdélyi és bánági főiskolai ifjúság aradi konferenciája ennek a némes tradíciója, vendégszerető városnak falai között, komoly figyelemmel nézünk a fiatal generációk parlamentjének elhatározásai és célkitűzései elé. Mert ez az ifjúság a jövő társadalma és ez a társadalom olyan lesz, amelynek megalapozzák ezek a főiskolai kongresszusok és ifjúsági konferenciák.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Most idő, egyes helyeken esetleg kisebb zivatarok.

— **Összeül a kisantant gazdasági tanácsa.** Bucurestiből jelentik: Szeptember végén ül össze Prágában a kisantant gazdasági tanácsa. A megbeszélések programját a gazdasági tanács Prágában működő titkársága már el készítette és elküldte a három érdekelt kormány gazdasági minisztereinek. A gazdasági tanács megbeszéléseivel egyidejűleg összeül Prágában a kisantant őszi konferenciája. Ezen a három állam külügyminiszterein kívül, a gazdasági szakértők is részt vesznek.

— **Amerikai bombavető repülőgép látogat a Rómába.** Londonból jelentik: A „Daily Express” washingtoni jelentése szerint a közeli Ancostában titokban kísérletek folynak egy új nagy amerikai bomba-repülőgéppel, amely fedélzetén két tonna municióval óránként 230 kilométer sebességgel átrepülhetné az Atlanti vagy a Csendes Óceánt. Ezzel tehát lehetséges volna légi támadások: az Óceánokon át is végrehajítani. Amerika több ilyen típusú repülőgépet épít és ezzel a rajjal, amely a világ legerősebb harci repülőgéppraja volna, szándékozik Balboák látogatását Rómában viszonzni.

— **Machado parancsára lötték le a spanyol Óceánrepülőket.** Párisból jelentik: Barberan kapitány és Collar hadnagy, a két spanyol Óceánrepülő, akik június 21-én Havannából Mexikó irányában keltek utra, mint ismeretes, annak idején eltűntek. Eltűnésük rejtélye ugyilátszik most megoldódik, bár az erről szóló hír fantasztikusan hangzik. Havannából most Amerikán át kerülő uton azt jelentik, hogy a repülőgépet Machado volt kubai elnök titkos parancsára lelőtték. Ez a hír Herrera külön védőgárdájának egyik tagjától származik. Herrera Machado elnöksége alatt hadügyminiszter volt. Machado parancsára — állítják — az egyik kubai katonai repülőgépnek a két spanyol repülőt Havannától 50 tengeri mérföldnyire le kellett lőni.

Építkezők figyelmébe !!
Husz százalékos árleszállítás !!
Az Arad-Brádi r.-t. téglagyára
mészhomok tégláját
ezrenként 1000.-- Lejért
hozza forgalomba.

Megrendelések: **Arad-Brádi r.-t.-nél, vagy Barzava mészgyár és ker. R. T. Arad, Bul. Reg. Ferd. 6. Telefon 9-18. 2721**

— **Lunacsarszki lesz a szovjet madridi nagykövete.** Madridból jelentik: A szovjetkormány Lunacsarszkit hozta javaslatba a madridi szovjetnagyköveti állás betöltésére. A spanyol kormány hozzájárult Lunacsarszki kinevezéséhez.

— **Csalás miatt letartóztatták Levint óceánrepülő.** New-Yorkból jelentik: Levint, aki elsőnek vállalkozott arra, hogy utasként részt vegyen egy óceánrepülésben és annak idején, mint Chamberlain pilóta kísérője, Amerikából Berlinbe repült leszállás nélkül, majd folytatta útját Kelet-Európa felé és Budapesten is járt, csütörtökön New-Yorkban letartóztatták. A hatóságok különböző csalásokkal vádolják Levint, aki legutóbb hamis huszdolláron akart tudani az egyik new-yorki pályaudvar pénztáránál.

NINCSEN OTTAN POLOSKA, AHOL LOVAS KIIRTJA

Cím: Színházi-büfé, színház hátsó belerátával szemben.

— **Hajnali autóséta tragikus befejezése.** Budapestről jelentik: Ma hajnalban véres szerencsétlenség történt az Attila-köruton. A szerencsétlenség egy rosszul végződött reggeli autóséta következménye. Az áldozatok között szerepel a pesti színházvilág egy ismert tagja, Szász Ila, aki nem azonos a rádió népszerű művésznőjével, de az Andrássy-úti Színházban aratott sikerei révén ismert névre tett szert. A fiatal, magas, szőke színész két ismerősével: Léderer Andor és Elek Pál földirtokosok társaságában autóra indult. A budai Attila-köruton újonnan javított uttesten a kocsit egy kőrákásnak futott és felborult. A benne ülők, de különösen a színész és Léderer súlyosan megsebesültek. Mindhármukat a Fásor-szanaszatóriumba szállították. Szász Ila az állán szenvedett komoly sérülést. Léderernek az orrcsontja törött el. A súlyosan sebesültek csak délután nyerték vissza eszméletüket.

Moszkvába repül a francia légügyi miniszter

Párisból jelentik: Az „Oeuvre” szenzációs francia aviatikai tervekről számol be. A lap szerint **Cot francia légügyi miniszter már a legközelebbi jövőben Moszkvába szándékozik repülni Rossi rekordrepülő társaságában.** A moszkvai repülőket startja szeptember 8-án lesz és célja a közlések szerint elsősorban **a francia kereskedelmi repülés kiválóságának bebizonyítása.**

Ugyancsak ősszel propagandautra indulnak Olaszországba, Ausztriába, a balkáni országokba, Spanyolországba és Angliába a legismertebb francia repülő, így **Detroyat, Costes és Bossourol.**

Eltemették

a gödöllői cserkész táborban meghalt szatmári tanárt

Budapestről jelentik: **Contiu János** tanárnak, a szatmári cserkészek Budapesten elhunyt vezetőjének holttestét ma délután 4 órakor szentelték be a Kerepesi-úti temető halottasházában. A gyászszertartáson megjelent **Papp Antal** dr., a magyar cserkészek országos elnöke, **Major Dezső** országos főtitkár, dr. **Molnár Frigyes** külügyi főtitkár, **Sándor János** és **Kohm Attila** cserkészvezetők, továbbá a román követség részéről **Capiteanu** konzul, **Sambacanu** és **Nedelcu** ezredek, román cserkészfőparancsnokok, valamint **Delia** parancsnokok. A magyar cserkész-szövetség és a jamboree I. altábor magyar nemzetiszíni szalaggal díszített koszorút helyezett a szatmári cserkészek elhunyt parancsnokának ravatalára, amelynek két oldalán 30 cserkész állt díszőrséget.

A gyászszertartás befejeztével **Nedelcu** ezredes román és francia nyelven, **Molnár Frigyes** dr. magyar és francia nyelven, **Capiteanu** konzul pedig román nyelven búcsúztatta el a szatmári cserkészek halottját. A gyászbeszéd elhangzása után a koporsót autóra tették, amely az éj folyamán Szatmárra hozza az elhunyt tanár holttestét.

Jonescu törvényszéki orvos hazajövele után történnék meg Világosan az új exhumálások

Az aradi ügyészséghez, — mint megírtuk, — csütörtökön érkezett meg a bucuresti-i vegyvizsgáló állomás szakvéleménye a világosi arzénos gyilkosságok ügyében. A jelentés szerint, a vegyvizsgálat nagymennyiségű arzént talált az exhumált holttestekben. **Vulpe Constantin** főügyész pénteken megtette a szükséges intézkedéseket hogy ebben az ügyben a bünygyi eljárást folytassák.

A bünygynek már a közeli napokban érdekes fejleményei lesznek. Az eddigi vizsgálat során újabb hat arzénmérgezés tekintetében komoly gyanu merült fel. **Vulpe Constantin** főügyész a pénteki nap folyamán megtette a szükséges intézkedést a hat boncolás megejtésére nézve. Miután **Jonescu** dr. aradi törvényszéki orvos jelenleg nem tartózkodik Aradon, az újabb boncolások csak akkor történhetnek meg, amikor az orvos visszaérkezik.

Az eddigi vizsgálat adatai valószínűvé teszik, hogy az újabb elrendelt boncolások is pozitív eredménnyel járnak. Nincs kizárva azonban az az eshetőség sem, hogy a vizsgálat újabb gyanus haláleseteket derít ki, ebben az esetben pedig a monstre-per keretei is egyre jobban szélesbednek.

Chilevitz Rózsi

okl. óvónő Montessori óvodája
szept. 1-én megnyílik.

Modern pedagógia. — Román, német nyelvgyakorlás. — Erzsékszervek fejlesztése. — Zene. — Torna. — Sport. — Járók a szabadban. — Beiratások: d. u. 3-5 óra között **Plata Avram Iancu 21. alatt.**

— **Két újabb kutyaharapási eset Aradon.** Újabb kutyaharapási esetet jelentettek pénteken délelőtt a városi főorvosi hivatalnak. **Höllerer Gyula** kutyája harapta meg ezuttal **Fegyvernek Józsefet** a Révay-utcában. A másik eset a várban történt, ahol **Cezere Kálmán** borbélymestert marta össze a lábán **Russi Nistor** kutyája, aki mindjárt agyon is lőtte az ebet. Mindkét megharapott embert a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították.

— **GERŐ** dentist kizárólag nemesféműből és csak elsőrangú anyagból vállal mindenféle fogmunkát olcsó díjazásért. Str. Consistoriului (v. Batthyány-ucca) 11. 2363

— **Hat kilométeres hid épül New-Yorkban.** New-Yorkból jelentik: A szövetségi kormány 44 millió dollárt engedélyezett óriási, három-ives hid építésére, amely Manhattan Bronx és Queens városrészeket kötné össze. A hid hossza 6 kilométer volna. A monumentum 1935. tavaszára készülne el. A híd a hidon naponként átlag haladna át. A hid költségeit vel szereznék. Az építésnél foglalkoztatnának.

*** URANIA HANGOS MOZGÓSZÍNHÁZ *
TERMÉSZETES HÜVÖS TITRUM**

MA, SZOMBATON 5, 8 és 10 órákor
Dolly Háas és Hörbiger Pál sláger filmje
SCAMPOLO TÖKMAG KISASSZONY
Dario Nicodemi operettje. Franz Wachsmann zenéje
Délután 3 órákor 8, 10 és 13 lej

A tékozló fiú Gustav Fröhlich, Lucie Englisch, Herman Thimig

Közkívánatra
Jön: **A VADLOVAK VÖLGYE,**

Helyárak délután 3 órákor: 8, 10 és 13 Lej
5 órától: 10, 13 és 20 Lej

Jegyek elővétele **WEISZ dohánytözsde**
este 9 óráig: Str. Alexandri (Salau-u) sarkán

— Halálraítelt fegyencnek szökése. Párisból jelentik: A francia Guyanában lévő hírhedt deportációs telepről a múlt héten újból megszökött számos fegyenc, köztük több halálra és életfogytiglani fogházra ítélt gonosztevő. Tizennyolcan voltak a gonosztevők, akik hatalmukba kerítették egy vitorlás bárkát s azon sikerült eljutniok az Antillák egy kisebb szigetére, ahonnan egyenként szöktek át angol és amerikai területre.

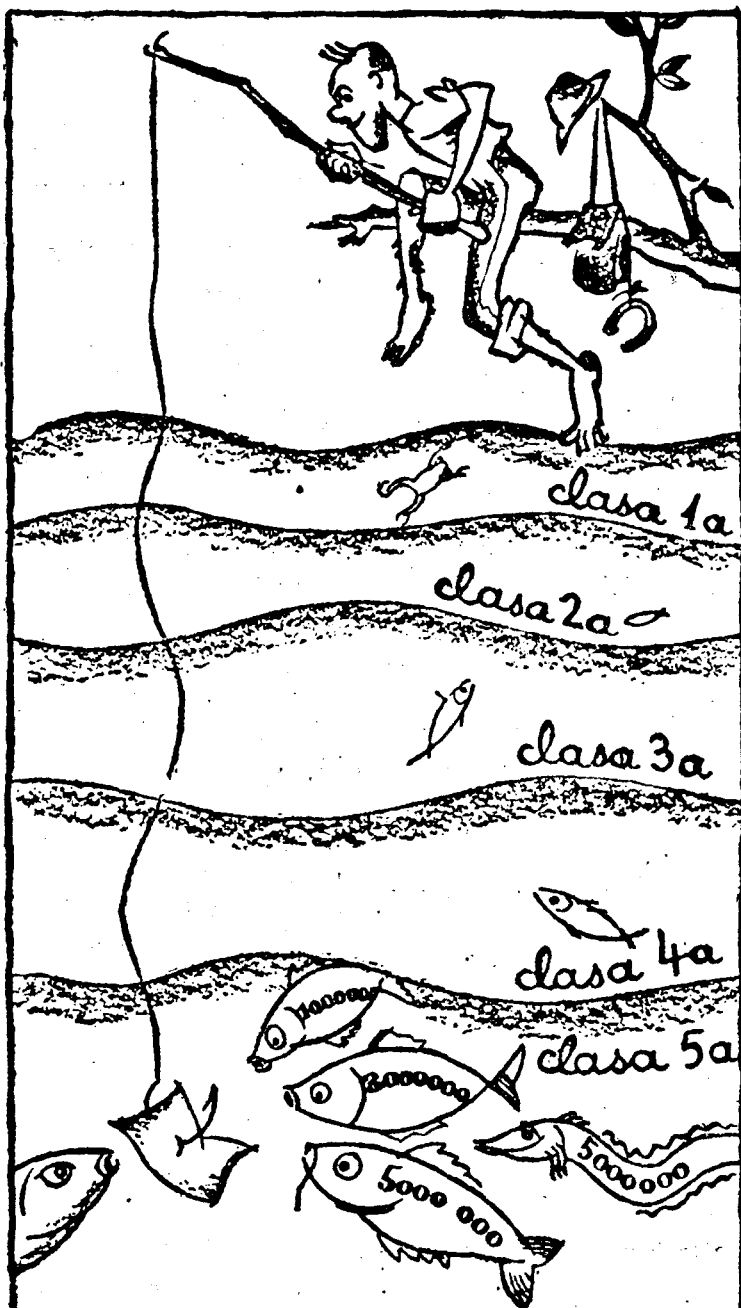
Chaplin — bajusz nélkül

New-Yorkból jelentik: Chaplin már javában dolgozik legújabb filmjén. Az új Chaplin-film legnagyobb szenzációja az lesz, hogy Charlie híres bajusza nélkül játszik rajta. Ez az első bajusztalan Chaplin-film. Chaplin kijelentette, hogy azért válik meg sikereinek hűségese s fontos kellékétől, mert bajusza erősen hasonlít Hitler bajuszára. Az ő bajusza ugyan sokkal előbb lett híres, mint Hitleré, de ma az egész világ ismeri Hitler bajusztát és ő nem kér ebből a hasonlatosságból.

— Néhány nap alatt egy millió lej aprópénz került vissza az aradi állami főpénztárba. Jelentettük már, hogy az aradi pénzügyigazgatóság palotájában lévő pénztárban hónapok óta körülbelül 16 millió lej összegű, egy-két lejes váltópénz fekszik, amelynek kezelése nagy gondot okoz a pénztár vezetésének. Az anomálián részben úgy akar segíteni a pénzügyigazgatóság, hogy a tisztviselők és nyugdíjasok illetményeit ebből a temérdek aprópénzből folyósíttatja, nehogy olyan nagy kvantumú szaporodjon, amelynek elhelyezése már nem volna lehetséges. A főpénztárnok már kizárólag ilyen aprópénzzel fizette ki a hivatalnokokat, de most meglepetéssel állapította meg, hogy az utóbbi három nap alatt kifizetett egy millió lej váltópénz csaknem az utolsó baniig visszaözlött a főpénztárba. A közönség ugyanis a nehezen kezelhető aprópénztől minél előbb szabadulni igyekszik és az állammal szemben fennálló kötelezettségeinek azzal tesz eleget. Itt említjük meg, hogy az aprópénz befogadására alkalmas páncélpince építésétől az illetékes fórumok elálltak, mert a mai viszonyok között az építésre nincs fedezet.

— Szeptember elején nyílt meg az aradi német leánygimnázium. A németiség körében élénk visszhangot keltett az aradi német kultuszövetségnek az az elhatározása, hogy Aradon leánygimnáziumot létesít és német óvodát állít fel. Az aradi német leánygimnáziumot az aradi katolikus zárdában helyezik el, még pedig a magyar katolikus leánygimnáziummal párhuzamosan. A német leánygimnáziumot már szeptemberben átadják rendeltetésének és a beiratkozások szeptember elseje és harmadika között történnek meg. Szeptember 5-én megkezdődnek a felvételi vizsgák, a tanítás pedig ugyanakkor kezdődik, mint az állami középiskolákban. A tandíj egy évre 2500 lej, beiratási díj 420 lej. A német leánygimnáziumra, valamint az óvodára vonatkozó előjegyzéseket szeptember elsejéig az „Arader Zeitung” szerkesztésére, valamint a „Német Kultuszövetség” Arad, Str. Unrei 9. elfogadják.

— Az Aradi Turisták aug. 19.—20-iki kirándulására az elnökség módot kíván nyújtani azon tagjainak is a részvételre, akik a szombat délutáni 2 órai villamossal nem indulhatnak és a Radna—Solymoshágó éjjeli turát, amely tura nem 25, hanem csak 15 kilométer, a birkák: még egy csoportot indít, amely csak a szombat esti 6 órai villamossal, Livádára, ott a dr. Grumázsi és reggel 5 órákor indul, majd tájban csatlakozik a töb-

A legnagyobb pályázom!

Az Állami Osztálysorsjáték

Vék osztályának húzása: 1933. augusztus 30. — 1933. október 6-ig.

Szerencsés Goldschmidt sorsjegyek!

2976

Ne felejtse el sorsjegyét megújítani **Sándor Iván & Comp** sorsjegyirodában
Bul. Reg. Maria 18

Erdély és Bánát hivatalos főelárusítója: 2976

Banca Ilescu S. A. Cluj. Aradi főelárusító
Str. Bratianu 3.

— Kétszeres halál — gabonalopás miatt. Csernovicból jelentik: Cercoasa de Jos községben tegnap egy harminc tagból álló gazdacsoport a mezőn megtámadta Caciuc Demeter 58 éves gazdát, akit véresre vertek. Mint utóbb kiderült, a gazdáknak már régebben tudomásukra jutott, hogy Caciuc kijár a földekre, ahol az ott lévő gabonát lopja. Tegnap délután valaki rajtaütött Caciucra, aki idegen földön három kereszt buzát akart kocsijára rakni. A szóváltás zajára csakhamar a többi gazdák is előkerültek, akik vasvillákkal és dorongokkal véresre verték Caciuc Demetert. Az eszméletlen állapotban lévő embert kocsi szállításra la-kására. Amikor anyósa meglátta a mozdulatlanul fekvő embert, eszméletlenül összeesett. Mint a későbbi orvosi vizsgálat megállapította, a szerencsétlen asszonyt szívszélhűdés érte és azonnal meghalt. Néhány órai szenvedés után Caciuc Demeter is meghalt.

— Elítélték a török citromkirályt. Isztambulból jelentik: Diamandi citromkirályt és társát, Mucsátsit, akik ellen nagyarányú citromcsempészet miatt eljárás volt folyamatban, két-két esztendei fogházra, egy-egy esztendei száműzésre és 17.000 török font pénzbüntetésre ítélték el.

— Szabályozták a kézizáloggal foglalkozó üzletek kamatfelszámítási jogát. A temesvári közgazgatási vezérfelügyelőség útján a kereskedelmi minisztérium értesítette Aradváros közigazgatási ügyosztályát, hogy újabban szabályozták a kézizálogüzletekkel foglalkozó kereskedelmi vállalatok kamatfelszámítási jogát. Az új intézkedés értelmében a zálogüzlettel foglalkozó vállalatok kamatösszege csupán öt százalékkal lehet magasabb, mint a Jegybank által felszámított kamat. A zálogházak tulajdonosainak ezenfelül jogában áll még 8 percentet felszámítani adminisztrációs költségek címén.

SPORT KÖZLÖNY

Villanyfény mellett játszáknak le a Ferencváros—AMTE-mérkőzést

Szerdán este kilenc órakor kerül sor az összecsapásra

Beszámoltunk pénteki lapunkban arról, hogy az AMTE vezetőségének sikerült egy mérkőzés lejátszására megnyerni a budapesti Ferencváros Romániában turázó csapatát. Erre az alkalomra, — mint jelentettük — nagy meglepetést tartogatott a munkásklub. Most már nyilvánosságra hozzuk az AMTE meglepetését, amely valóban nagy szenzáció. Ugyan nagy áldozatok árán sikerült keresztülvinni azt, ami Romániában még eddig egy egyesületnek sem jutott eszébe. A mérkőzést

szerdán este 9 órai kezdettel, villanyfény mellett rendezik meg a Gloria-CFR-pályán.

Az AMTE vezetősége már megtette a kelő intézkedéseket a mérkőzés megrendezésére. Szombaton délelőtt mintegy huszonöt villany-szerelő munkás már hazzalát a szerelés munkálataihoz. A pályára körülbelül nyolc óriási reflektort fognak felszerelni, amely minden bizonyal nappali fényt fog varázsolni a sport-terre. A szerelés munkálatait a villanygyár szakemberei végézik, úgy, hogy az minden bizonyal tökéletes lesz. A villanyvilágítás melletti mérkőzés megrendezésének gondolatával Romániában eddig még komoly formákban nem is foglalkoztak és így annál meglepőbb, de egyben öröndetes is, hogy az országban Arad az első város, amely nyugati nagyvárosok mintájára, esti meccset rendez. Ez az újítás a rendező egyesületnek óriási kiadástöbbletet jelent, de a rendezőség mindenben csak a közönség érdekeit tartja szem előtt, fáradozásuk támogatására érdemes. Értésülésünk szerint az AMTE vezetősége úgy

Befejezéshez közeledik a ping-pong-strandbajnokság

Nagy érdeklődés mellett napok óta folyik a Hakoah rendezésében Arad 1933. évi strand ping-pongbajnoksága a Neptun-fürdőben. A bajnokságra rengeteg versenyző nevezett be s így a küzdelmek két számban nem nyertek még befejezést. A férfi-egyes I. osztály és a férfi-páros első osztály döntőit szombaton játszáknak le. A férfi-egyes döntőjébe nyolc versenyző került. A verseny befejezett számainak eredményeit az alábbiakban közöljük:

Kezdők versenye: 1. Epstein. 2. Fischer. 3. Frommer.

Haladók versenye: 1. Spitzer. 2. Jakubovits II. 3. Kelli és Bellinszki.

II. osztályu férfi-egyes: 1. Bellinszki. 2. Vajda. 3. Ferenczi.

II. osztályu férfi-páros: 1. Vajda—Ferenczi. 2. Pollák II.—Bellinszki.

II. osztályu vegyes-páros: 1. Berger Klári—Vajda. 2. Scher Irma—Bellinszki.

II. osztályu női-egyes: 1. Hartmann Irma. 2. Pollák Irén. 3. Berger Klári.

Női-páros II. osztály: 1. Kelemen Olga—Pollák Irén. 2. Scher Irma—Pap III.

Női-egyes I. osztály: 1. Bildhauerné. 2. Teleky Magda. 3. Berger Klári.

Vegyes-páros I. osztály: 1. Teleky Magda—Albert. 2. Bildhauerné—Ponta.

A kezdők részére kiirt vigaszversenyt Wiesner nyerte meg. A versenyek mintaszerű megrendezéséért a Hakoah ping-pong-osztályát illeti az elismerés.

O Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete tennisz-szakosztálya közli, hogy az augusztus hó 20-ikán reggel fél hét órakor kezdődő házi tenniszversenyére benevezéseket augusztus 19-én este 8 órakor fogad el, míg az ifjusági versenyekre a benevezéseket augusztus 20-án reggel 10 órakor zárják le.

határozott, hogy hétfőn este tréninget tart, mely alkalommal kipróbálják a felszerelt reflektorokat. Ezt azért teszik, hogy ha netalán a felszerelés hiányos volna, úgy azt még idejében pótolhassák.

A Ferencváros csapata szombaton Váradon játszik a Barátkival megerősített Crisana ellen. A mérkőzés után vonatra ülnek a zöld-fehérek és az éjszakát Aradon töltik. Temesvári mérkőzésére vasárnap reggel utazik tovább. A temesvári meccs után három napot Buziáson tölt a csapat, majd szerdára visszatér Aradra, hogy pihenten álljon ki az AMTE ellen. A turacsapat 13 játékosal jön le Romániába, kísérőként pedig a csapat edzője, Blum Zoltán van megbizva. A késő éjjeli órákban jelentik, hogy a Ferencváros együttese megérkezett Nagyváradra.

O Erdélyi fiu a palesztinai válogatottban. Hoffmann Ernő, a váradai Makkabea kapusa védi a palesztinai válogatott csapat kapuját, a prágai zsidó olimpiászon. A váradai fiu már egy éve van kint Palesztinában. Itt említjük meg, hogy két váradai versenyző vasárnap indul el Prágába, hogy részt vegyen a zsidó olimpiászon.

FILM KÖZLÖNY

A szőke válóok

Bemutató a Central mozgóban

Otto Stransky világszerte ismert népszerű slágerének dallama: „Zwei blaue Augen und ein Tango” vonul végig a Central-mozgó szombati premierjének mozgalmas, üdítően vidám és lebilincselően szellemes cselekményén. Stransky népszerűsége már erősen vetekszik Robert Stolz páratlan népszerűségével. Fülbemászó melódiai egy-kettőre meghódították a közönséget: Ottó Stransky belemuzsikálta magát a publikum szívébe. A „Szőke válóok” című legújabb filmje pazar rendezésével pompásan állítja be a cselekményen átvonuló édes tangó keletkezését és világhírre való emelkedését. Egy forró levegőjű bárjelenetben Dajos Béla zeneekara is eljátsza a „Zwei blaue Augen...” című tangót.

Alfréd Zeisler mesteri beállításokkal mutatkozik be ebben a filmben és benne egy modern, nagyvonalu és rendkívül tehetséges filmrendezőt ismerünk meg. Egymást követik a káprázatos scenirozásu nagy jelenetek: a tizennyolc éves diákleány születésnapja, a zeneakadémiai tanulók multsága, a bárjelenet vértpezsdítő levegőjével, az intim kis szeparék és mindezek felett ott muzsikál a jazz-zene s minden jelenet háttérben láthatatlanul ott él Otto Stransky művészelke...

A szereplők elsőrangú művészgárdát képeznek. A csodálatosan szőke, elbájoló eszéniségi Lian Deyers a női főszerepben olyan alakítást nyújt, amilyenre eddigi filmjei során nem volt alkalma. Amit ebben a filmben produkál, garancia arra, hogy rövid időn belül a sztárok-sztárja lesz. Igézően kék szemével belelopja magát a közönség szívébe; szinte tapsra verődik össze tenyerünk egy-egy jelenete után. Nem csodáljuk, ha a férfi-főszereplő gondolkozás nélkül beleszeret. Johannes Riemann játsza Robert Lüders szerepét s mint eddig is, valamennyi filmjében finom játékkal, elegáns humorával meghódítja a közönséget. Paul Hörbiger és Julius von Falkenstein kabinetfigurái biztosítják a közönség derűltségét.

A „Szőke válóok” a nyári idény kimagasló darabja: csupa derű, csupa báj, muzsika és lük-

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom
Kérjen ajánlatot. 2831

Gáspár műszerész Arad

Czája ellen állt ki az aradi Kondorossy és — kikapott

Kondorossy legközelebbi ellenfele Krause

Budapestről jelentik: Telt ház mellett folytak le az Európa profi-birkózóküzdelmek a városi Néparénában. A mai napon került sor a világhírű Czája Józsefnek küzdelmére az aradi Kondorossyval. A kitünő formában levő Czája már a harmadik percben karáthuzással győzte le szépen dolgozó ellenfelét. Ezután ismét román versenyző került a szőnyegre. A Krause—Finkelstein-összecsapásból a francia Krause került ki győztesként. Krause nehéz küzdelem után, csak a nyolcadik percben tudta megadásra kényszeríteni Finkelsteint. Szombaton diszeloadás keretében a francia Krauseval kerül össze Kondorossy.

O Kerékpárverseny. Vasárnap délután 2 órakor rendezi az aradi Meteor Kerékpár Club „Valaszky” emlékversenyét a temesvári országuton. Start és cél a Gloria-sportpálya előtt. Táv: 50 kilométer főverseny és 30 km. kezdők versenye.

O A Budai „11” ismét kikapott. Ezuttal az Sp. V. 07. Hamborn csapatától szenvedett el 2:1 (1:1) arányu vereséget. A budai csapat nincs még formában.

tető cselekmény jellemzik. Kétségtelen, hogy az aradi közönség fővárosi igényeit minden tekintetben kielégíti ez a remekbe szabott filmoperett, amely a külföldön mindenütt hatalmas sikereket aratott. Meg kell jegyeznünk, hogy technikai előnyei is vannak a filmnek: rég nem hallottunk ilyen tisztán csengő hangot, úgy beszédben, mint énekben és zenében. Az Ufa-filmgyár a hangosfilm terén olyan haladást ért el ezzel az operettel, amely a technika javára könyvelhető el. A felirások szellemesek, találóak és nagyszerűen olvashatók.

Öngyilkosok klubja

Edgar Allan Poe regényének filmvázolata a Corso-moziban

Kisérteties, öreg házak, nesztelenül záródó, önműködő ajtók és a borzalom, rémület nehéz levegője jellemzik Allan Edgar Poe regényeit, amelyek filmváltozatban a valószínűség erejével hatnak és rendkívül erős benyomást gyakorolnak a közönségre. Az „Öngyilkosok klubja” című, izgalmas Allan Edgar Poe-film rendezője, a kiváló Richard Oswald, nagyszerű érzékkel, a legborzalmasabb színhelyeket választotta ki a bűnügyi dráma jeleneteihez. Első jelenetében a feltaláló professzor házába vezet, ahol a tanár (Paul Wegener) dühében meggvilkolja feleségét. A gyilkos professzort üldözik s üldözője, egy szeniális zurnaliszta (Harald Paulsen) elől az örültek házába menekül. Az örültek házában borzalmait azután az „Öngyilkosok klubja” váltja fel, ahol, mint a Végzet megszemélyesítője bukkan fel ismét a gyilkos feltaláló. Itt megy végbe utolsó összecsapása az újságíróval, ami váratlan és rendkívül izgalmas befejezéshez viszi a filmet. Paul Wegener már hosszabb idő óta nem szerepelt filmben s ezuttal olyan idegrázó, lenyűgöző alakítást nyújt, hogy felejthetetlené teszi a filmdráma nagy jeleneteit. Harald Paulsen főlányes, elegáns játékmodora, az újságíró figuráját élménnyé avatja. Remekbe szabott alakítást produkál Eugen Klöpffer nagy német karakterszínész is. A film nagy ves Victor de Kowa kis eseményi epizód-figura: az örültek és egy borzalmas, vénedő panoptikum kis művészi ábrázolás, az „Öngyilkosok klubja”.

Milliók halnak éhen a „szovjet paradicsomban“

Lloyd George titkárának megdöbbentő cikke — A parasztok nem értenek a rájuk erőszakolt gazdasági gépek kezeléséhez

Londonból jelentik: Lloyd George volt titkára, Gareth Jones, hosszabb időt töltött Oroszországban és Londonba hazatérve, igen érdekes felolvasásban és cikksorozatban ismertette tapasztalatait. Megdöbbentő, a szívekbe markoló leírását adta annak a szörnyű nyomornak, amely Oroszországban kiméretlenül szedi szerencsétlen áldozatait. Beszél az egyik paraszttal, aki ezeket mondotta:

— Valamikor, a régi jó időkben, Ilvenkor már aranykalász ringatózott a földeken, most csak füvet, gáz látni mindenütt. Azelőtt mi láttuk vendégül azokat, akik felkerestek minket. Ma boldogok vagyunk, ha jön egy idegen, hogy egy falat kenyérré válót kérhessünk tőle.

Az angol utazó felolvasta a „Russie Opprimé“ című lapban közölt, Moszkvában feladott levelezőlapot, amelyben — természetesen név nélkül és aláírás nélkül — a következők állnak:

— Kedves barátom, add tudtára mindazoknak, akik ismernek, hogy nagy nyomorúságban sanyalodom. Egész Moszkvában rettenetes éhínség van. A fekete kenyér kilója tizenöt rubel, a fehér kenyér kilója 30 rubel. A vaj kilójának ára 25 rubel, tíz tojás tizenkét rubel. Mint tudjátok, tíz rubel egy angol font. Nagyon sok azok száma, akik a sok nélkülözéstől megőrülnek és az öngyilkosok száma napról napra növekszik.

— Komoly, szavahihető egyének, — írja Gareth Jones — megerősítették a bízhatatlannal hangzó tényt, hogy most a szerencsétlen Oroszországban sokkal többen pusztulnak el éhhalál következtében, mint 1921—1922-ben, amikor pedig csak a Volga-völgyében ötmillió áldozata volt a szörnyű inségnek.

Miért halnak éhen a hatalmas termőföldekkel bíró Oroszországban az emberek milliói?

Ezekre a kérdésekre Gareth Jones a következőkben adja meg a felvilágosítást:

— A szovjet-rendszer urai, amikor hatalomra jutottak, sok más „üdvös“ újítás után, a földművelést is újjalakították, a „proletárszellem“ követelményei szerint. Az új rendszer a parasztot, a kisgazdát elkergette, a sok kisgazdaságból nagygazdaságot, ugynevezett kolkos-okat csinált és a kis földjüktől megfosztott parasztokat beosztotta munkásoknak. Hogy pedig a munka annál gyorsabb és az eredmény minél nagyobb legyen, a központból a legjobb, ledrágább gazdasági gépeket küldték ezekre a nagy gazdaságokra. Azt hitték, hogy a siker bámulatos lesz és Oroszország mérhetetlen gabonamennyiség felett fog rendelkezni. Ehelyett mi történt? A parasztok a gépekhez nem értettek, azok kezelését nem tudták és nem is akarták megtanulni. A drága gépek folyton elromlottak, eltörték és nem is igen volt, aki megjavításukhoz értett volna. Ha volt is, sokáig tartott, míg a gépeket rendbe hozták. Alig néhány nap múlva azonban ismét csak megrokkantak, munkaképtelenek lettek. Mi lett a vége? A szép alkotások legnagyobb része gazdátlanul, elhagyatva hever a földeken, mint ócska vas, mint a rozsdamenthetetlen martaléka.

— Hol van erő, amely ebben a leírhatatlan zürzavarban, felfordulásban rendet tudna teremteni? Csodának kellene történnie, — fejezte be Gareth Jones, — ha Oroszország kikerülné az örvényt, amely felé rohan.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Gyümölcsnemesítési tanfolyamokat rendez az aradi Mezőgazdasági Kamara

— Török kereskedők barackvásárlása Aradon — Dió exportál Arad megye — Gazdasági oktatás a tanítók számára

Az aradi Mezőgazdasági Kamara vezetősége nagyarányú akciót kezdett az arad megyei gyümölcsstermés nemesítése érdekében. Egyik legutóbbi lapszámunkban rávilágítottunk arra, hogy a gyümölcskivitel egyik legfőbb akadályát az képezi, hogy nem rendelkezünk minőségileg versenyképes gyümölcssel, illetve a termelők nem fektetnek elég súlyt a gyümölcs nemesítésére, kiválogatására és mintaszerű csomagolására. Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Popescu Miklóssal, az aradi Mezőgazdasági Kamara igazgatójával, aki a következő kijelentéseket tette:

— A különböző szőlőbetegségek miatt ebben az évben a gyümölcskivitel szempontjából elsősorban a dió jöhet számításba. Megindult ugyan legutóbb a barack-export is. A közelmúltban két török kereskedő érkezett Aradra, akik kísérletképpen néhány vagon hegyaljai barackot szállítottak a Keletre.

A különböző gyümölcsfajták nemesítése érdekében a Mezőgazdasági Kamara tanfolyamok létesítését határozta el.

Ezek a tanfolyamok — amelyeket a gazdák részére tartunk — már a legközelebbi jövőben kezdetüket veszik és szeptember második felében érnek véget. A tanfolyamokat Halmagy vidékén kezdjük meg, innen indulunk községtől-községre és így járjuk be a Maros- és a Körös-völgyét. Az említett tanfolyamokon főleg a gyümölcsfák beoltásával foglalkozunk és a nemesítés, valamint az értékesítés problémáit vitatjuk meg. A Mezőgazdasági Kamara egyébként ugyancsak ezzel a kérdéssel kapcsolatban körlevelet intézett az összes arad megyei községek vezetőségéhez, amelyeket felkért arra, hogy tájékoztassák a kamarát az egyes községekben kultivált gyümölcsfajokról, az idén termelt gyümölcsmennyiségekről, valamint az eddigi piaci elhelyezések lehetőségeiről. A kamarának ilymódon már a közeljövőben precíz adatok állnak rendelkezésére a gyümölcsster-

mésre vonatkozólag, úgy hogy érdeklődés esetén úgy a kereskedőknek, mint a külföldről érkező exportöröknek részletes felvilágosításokkal szolgálhat a gyümölcsstermésről.

— A Mezőgazdasági Kamara a jövő héten méhészeti tanfolyamokat is kezd a körzetébe tartozó községekben. Ezeket a tanfolyamokat a Maros-völgyében kezdjük, majd pedig a Körös-völgyében folytatjuk. A kamara régi tervét képezi, a méztermelés racionalizálása, mivel véleményünk szerint a méz — észszerű termelés és értékesítés esetén — jelentős jövedelmi forrásává válhat a megye gazdátársadalmának. Az aradi Mezőgazdasági Kamara bekapcsolódik abba a tanfolyamba is, amelyet nyolc megye tanítói részére Ménesen rendez a közoktatásügyi és a földművelésügyi minisztérium a kamara patronátusa alatt. Ezeken a tanfolyamokon a tanítókat gazdasági oktatásban részesítik, ami annál nagyobb jelentőséggel bír, mert hiszen ezek a tanítók azok, akik a jövő mezőgazdait éveken át nevelésben részesítik. Ehhez a neveléshez természetesen a szaknevelésnek is hozzá kell járulnia. A ménesi tanfolyam programját részben a földművelésügyi minisztérium állapította meg, másrészt pedig a kamara vezetősége egészítette ki. A 21 napig tartó tanfolyamon a közoktatásügyi minisztérium részéről Tulbure vezérfelügyelő, a földművelésügyi minisztérium részéről Ionescu inspektor, míg a Mezőgazdasági Kamara részéről én veszek részt.

— Buza-akciónkat, az elmúlt év mintájára, ezidén is le akarjuk bonyolítani. Egyelőre azonban ezt az akciót nem tudjuk megkezdeni, mindaddig, amíg a kormány gabonaértékesítési programjának részletei nem kerülnek nyilvánosságra. Mihelyt ez megtörténik, mi is hozzákezdünk — a gabona-akció lebonyolításához, ami által azt akarjuk elérni, hogy a megye gazdátársadalmá megfelelő áron értékesíthesse buza-főlöslegeit.

Nagy felhozatal volt búzában a pénteki hetipiacon

A hetipiac áral

A mai gabonapiacot váratlanul nagyarányú felhozatal jellemezte. A szakértők körében ugyanis az a vélemény alakult ki, hogy mindaddig, amíg a kormány nem ismerteti teljes részletességgel gabonaértékesítési programját, a termelők tartózkodni fognak az eladásoktól. A mai piac érdekes jelenségét az képezi, hogy a nagy felhozatal ellenére, a buza ára szilárd maradt és 340—350 lej között mozgott. Ez részben a felfokozott keresletnek tudható be; másrészt pedig annak a körülménynek, hogy a termelők abban bizva, hogy a kormány felvásárolja termékeiket, inkább visszaviszik a búzát, semhogy azt olcsó áron adják el. A kukorica-felhozatal szintén nagy volt és a tengeri 160—170 lejes áron cserélt gazdát. Ma megjelent az új zab is a piacon és az ára 160—170 lej között alakult ki. A rossz minőségű árpa 140—150 lejes árat ért el, míg a rozs ára 160 lej volt.

Piaci árak. Tejtermékek: Édes tej literje 3—4 lej, oltott tej 7—8 lej, tejfél 20—25 lej, juhturó 20—24 sajt 18—20, orda 14—16, vaj kilogrammja 50—70 lej. — Zöldségfélék: hagyma 1 lej, fokhagyma 1 lej, kel darabja 1—2 lej, burgonya kilogrammja 2—3 lej, bab 4—5 lej, borsó 5—6 lej, zöldpaprika 2 darab 1 lej, hegyes paprika 10 darab 1 lej, kék paradicsom darabja 3—5 lej, retek darabja 1 lej, paradicsom kilogrammja 2—3 lej, fejeskáposzta db. 1—3 lej. — Gyümölcs piac: alma kilogrammja

5—6 lej, körte 8—16 lej, szeder 5—6 lej, görög-dinnye 2 lej, sárgadinnye 2 kg. lej. — Maros: kővér liba 200—250 lej, sovány liba 70—120 lej, kővér kacsa 60—90 lej, sovány kacsa 35—55 lej, tyúk 60—80 lej, csirke 25—50 lej, tojás darabja 80—90 bani. — Állatvásár: borjú kilogrammja 12—13 lej, sertés 13—16 lej, szarvasmarha 7—8 lej kilogrammja súlyban. — Takarmányárak: széna q. 60—70 lej, lóhere 80—100, szalma 25—30 lej.

— Uj agrártanácsosa van Arad megyének. Az agrártanácsosi tisztséget Perian Lázár áthelyezése óta, Arad megyében Popescu Miklós, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója látta el, akinek részére a tanácsosi tisztség csak tiszteletbeli funkciót jelentett. Ezt az állást most véglegesen betöltötték, amanniben gazdasági tanácsossá Nicola Iancu inspektort nevezték ki, aki már el is foglalta hivatalát.

— Száz aradi bőriparos vesz részt a bucaresti-i országos kiállításon. Mint ismeretes, a Bucarestiben október 2-ikán tartandó legnagyobb szabású bőripari kiállításon Aradról is számosan vesznek részt. Az Iparos Otthonban mostanig 32 aradi bőriparos jelentette be a kiállításon való részvételt. Az előkészítő munkálatok serényen folynak s a bőripari csoport vezetősége pénteken este is igen látogatott ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az aradi résztvevők először itthon mutatják be azokat a cikkeket, amelyeket a bucaresti-i kiállításra előkészítettek. Az ülésen az a vélemény alakult ki, hogy az aradi kiállítók száma el fogja érni a százat, tehát Arad régi, híres bőripara méltóan képviselteti magát az országos kiállításon.

„OLLA“
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkóppal ellenőrizve a lehető legnagyobb garanciát nyújtja. „OLLA“ névre!

Autobusz-chassék új kivitelben előnyösen szerezhetők be A. Kálmán R.-T.-nál Aradon

Hét napi ingyen-nyaralás, vagy 1300 lej a szerencsés nyerőnek

Ki ne akarna hét napig ingyen nyaralni a Fekete-tenger partján? Természetes tehát, hogy egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg a Fekete-tenger partjaira irányuló társasutazás iránt, melynek rendezősége — a Movila Tekirghiol Rt. — oly rendkívüli kedvezményeket biztosít a résztvevők részére, hogy — szerencsés esetben — teljesen ingyen nyaralhatnak hét napig a festői szépségű Carmen Sylva tengeri firdőhelyen. A Movila Tekirghiol Rt. az ország minden részéből érkező vendégek számára nagyszabású táncesttel egybekötött sorshuzást rendez az említett firdőhelyen. A sorshuzáson minden huszonötödik személyre nyeremény esik.

A nyeremény nem kevesebb, mint hét napi nyaralás ingyen a tengerparton.

A szerencsés nyerő, amennyiben ideje megengedi, újabb hét napot tölthet Movilán és teljesen ingyen kapja az ellátást, fűdőt, stb. Amennyiben a nyerőnek nem áll módjában tartózkodását meghosszabbítani, akkor a már eltöltött hétnapos nyaralás árát, az 1300 lejt visszakapja. A sorsolásban való részvételhez a rendezőség által kibocsátott számozott igazolvány jogosít fel, amelyet a társasutazás minden résztvevője megkap. A társasutazás résztvevői tudvalevőleg Bucurestiből indulnak, a Bucuresti-ig tartó utra pedig a CFR 50 százalékos kedvezményt biztosít. Ezenkívül pedig minden költséget a rendezőség fedez a részvételi díjból.

Próbálja ki szerencsésjét és vegyen részt a társasutazáson! Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában lehet.

Tengeri kalózok

kifosztottak a brailai kikötőben egy jugoszláv hajót

Brailából jelentik: Izgalmas rablótámadás színhelye volt a brailai kikötőben horgonyzó C. S. B. jugoszláv vonatohajó. Tengeri kalózok lopóztak fel az éjszaka leple alatt a jugoszláv vonatohajóra, amelyet teljesen kifosztottak. A rablók álarcot viseltek és annyira ismerék a hajót a terepet, hogy semmi zajt nem okoztak. Csúpan véletlenségen mulott, hogy az álarcos kalózokat egy Mladenoi nevű matróz észrevette, amidőn éppen el akarták hagyni a hajót. A szerencsétlen matrózt a rablók hatalmukba kerítették, még mielőtt segítségért kiáltott volna. Mladenoi levitték a hajó pincéjébe és rettenetes módon megkínnozták, majd az éjszakai sötétség védelme alatt elhagyták a hajót. A kikötő rendőrsége bevezette a nyomozást.

A Goldschmidt-bankház sorsjegy-pályázata

A Goldschmidt Bankház vers- és jelmondat-pályázatára egyre-másra érkeznek be a jobbnál-jobb pályázatok. A legutóbb befutott három legjobb verset a bankház kérésére itt adjuk:

Arany-kovácsmühely
A Goldschmidt bankháza,
Rohanj gyorsan, szerencsédet
Kovácsoltasd nála.

Sz. Ár.

Boldogság van a szívemben,
Goldschmidt-sorsjegy a zsebemben,
Künstler Imre.

Hogy életében szerencsés legyen,
Csak Goldschmidt-sorsjegyet vegyen.

„Cs. P.”

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, AUGUSZTUS 19.

Bucuresti, 13: Tőzsde, utána vizuálisjelentés, majd pedig gramofonzene. 13,45: Hírek. 14: Gramofon. Könyvnyű zene. 18: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 19: T. Braniste: „A hét”. 19,15: A Sibiceanu-zenekar folytatja hangversenyét. 20: Rádió Szabadgyetem: Román szerzők művei. 20,20: Gramofonhangverseny. 20,40: G. Mihail Zamfirescu előadása: „Az országuton keresztül”. 21: Rádiózenekar. 22: N. Crevedia: „Az epigramma fejlődése a román irodalomban”. 22,15: Fania Luca zenekeze román nemzeti zeneszámokat ad elő. 22,45: Hírek. — Budapest I, 7,45: Torna. Utána: Hangverseny. 11: 1. „A linzi magyar remete”. (Bacsányi János). 2. (Felolvasás). Közben: Odeon—Parlophon gramofonlemez. 1. Déli harangszó. 1,05: Hidy Gyulai Mária hegedű és Kerlay Ferenc énekel. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 2,30: Az Országos Postászenekar. 5: A „Rádióélet” meseórája. 6: „Szent István koronája és a koronázási jelvények”. Mesterházy Jenő előadása. 6,30: Dalok. Enekl Kertész Lajos. Zongorán kíséri K. Kain Kató. 7,10: Mit üzen a rádió? 7,50: Odeon—Parlophon gramofonlemez. 9: Színműelőadás a stúdióból. „A kitagadottak”. Három történelmi egyfelvonásos. Irt: Vitéz Somogyvári Gyula. I. „Utolsó szárnyacsapás”. II. „A virágember”. III. „A fiu nem üthet vissza”. Majd: Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara a Bodó-kávéházból. Solthy György énekszámokkal Budapest II. 7,10: Kristály gramofonlemez. — Bécs, 12,30: Gramofonhangverseny. 13: Rádiózenekar. 17: Citerazene. 18: Badeni fűdőzenekar hangversenye. 20,05: Gramofonkabaré. 21,20: Sil Vara: A negyvenéves asszony, háromfelvonásos. 23,15: Rádiózenekar. — Belgrad, 12: Gramofon. 13,05: Népies zene. 13,30: Nemzeti dalok. — 18,55: Gramofon. 20: Nemzeti dalok. 21: Gramofon.

21,30: A királyi gárda zenekarának hangversenye. — 22,20: Gramofon. 23,50: Táncczene. — Berlin. 17: Fuvószenekar. 20: Birodalmi műsor. Frankfurt. — 21,05: Halleből vidám est. 23: Hírek, majd táncczene. — Kassa. 12,30: Gramofon. 13,30: Katonazene. 19,35: Gramofon. 20,25: Gramofon. — Mor. Ostrava. 11,10: Gramofon. 13,30: Rádiózenekar. 15,50: Katonazene. — 19,05: Gramofon. 19,25: Fuvószenekar. 23,15: Rádiózenekar. — Róma. 18,15: Rádiózenekar. 19,40: Gramofon. — 21,45: Énekhangverseny.

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 20.

Bucuresti, 11: Közvetítés Monte Carloból. 12: Román népies zene. 1: Szimfonikus zene. 2: Könnyű zene. 6: Könnyű és román zene. 8,20: Könnyű zene. 9: Operett-est. — Budapest I, 9: Helyszíni közvetítés a Szent István-napi körmenetről. 10: Ünnepi mise a budavári koronázó főtemplomból. 12,15: Evangélikus istentisztelet. 1,20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 3: His Master's Voice gramofonlemez. 4,45: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 5,50: Pekár Gyula elbeszélése. 6,20: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 7,30: „Ballada a múlt időről”. Kárpáti Aurél előadása. 8: László Imre magyar nótákat énekel cigányzenekar kíséretével. 9,15: Mátray Erzsi magyar költeményeket mond el. — 9,40: Sporteredmények. 10: Hangverseny. Majd: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes. 12,30: Rác József és cigányzenekara az Emke-kávéházból. — Budapest II, 4—4,45: Polydor—Brunswick gramofonlemez. — Bécs. 8,45: Ébresztő, hírek. 8,50: Torna. 9,10: Gramofon. — 10,30: Orgonaverseny. 11: Humoros elbeszélések. 11,20: Énekhangverseny. 2: Könnyű zene. 3,50: Hírek. 4,35: Kamarazene. 5,35: Tarka műsor. 6: Könnyű zene. — 8: Modern osztrák zeneszerzők dalai. 9,25: Könnyű zene. 11,15: Kávéházi zene. — Belgrad, 12: Lemezek. 1,05: Gramofon. 1,30: Rádióhangverseny. 4: Nemzeti dalok. 5: Gramofon. 5,30: Nemzeti dalok. 6: Táncczene. 8: Gramofon. 9: Rádióhangverseny. 10,50: Ariák és dalok. 12: Cigányzene. — Berlin. 5: Könnyű zene. 7: Előadás. — 7,30: Költők ifjusági emlékei. 9: Königswusterhausen. 11: Hírek. Utána: Táncczene. — Langenberg. 5: Vak zenészek hangversenye. 6,30: Seima Lagerlöf. 7: Carmen. 8,45: Sporthirek. 9: Kabaré. 10: Száztágu zenekar. 11,45: Táncczene. — Mor. Ostrava. 7,30: Zenés ébresztő. 9,30: Gramofon. 11,15: Katonazene. 12: Hangverseny. 5: Katonazene. 6,30: Gramofon. 8,50: Rádiózenekar. — Prága. 7: Zenés ébresztő. 8: Karlsbadi sétatangverseny. 9,30: Gramofon. 10,25: Vecstonov gordonkaművész játéka. 11,10: Katolikus szentbeszéd, majd katonazene. 12: Sétahangverseny. 5: Katonazene. 6,30: Gramofon. 8,05: A mandolinklub hangversenye. Róma. 11,58: Istentisztelet. 1,30: Rádiózenekar. 2,30: Hangverseny. 6,15: Vokádhangverseny. — 11,20: Részletek Giordano Andrea Chénier című operájából. — Varsó. 6,15: Lengyel népies zene. 8,30: Gramofon, majd S. Guitry-lemez. 9: Hangverseny. 10: Vidám előadás Lembergből. 11: Táncczene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

GYERMEKSZERETŐ FIATAL NŐT házimunkákra (takarítás, koszhordás, kismosás) és gyermek mellé keresek. Csakis jó bizonyítványokkal jelentkezni kizárólag naponta 1—2 között délben a Str. Mocioni 18. alatt Dr. Kerokesnél lehet.

JOB B bizonyítvánnyal, főzni tudó mindenre seant keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2970

50.000 Lei

készpénzzel bizalmi állást keresek. Esetleg társulnék, vagy átvennék jobb üzletet vidéken is. — Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2979

LAKÁS.

HAROMSZOBAS LAKÁS kiadó, Bul. Carol 36, 2978

Kiadó 6 és 4 szobás lakás
Plata Avram Ianou 17.

Kiadó 2 szoba irodának,
vagy orvosi rendelőnek

I. emeleten, P. Avram Ianou 17.

II. EMELETEN

2—3 szobás lakások központi fűtéssel és teljes komforttal, szobánként évi 10.000.— lej bérösszegért, november 1-re kiadók. Bővebbet a házfelügyelőnél, Piata Catedralet No. 5.

EGYSZOBAS, konyhas lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADO olosón, jókarban levő jég szekrény és háztartási cikkek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

SCHÖBERL-AGY, antik bronz zenélő órák, antik bronz órák, antik szalonok. Biedermayer székek, 12-es ezüst evőeszköz, keleti és hazai porzasszőnyegeket, nyest boák, márkás porcellánok, gobelének, vitrin, zongorák, antik szekrények, antik ágyak, faragott garnitúrák, st. reok, függönyök, íróasztalok, könyvszekrények, aranyozott szalonsofaberendezések stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota

Legmagasabb napi áron fizetek: törmelék aranyat. Keresek női bundákat, keleti s hazai perzsa szőnyegeket, antik misemondó ruhákat, antik festményeket, művészi antik butorokat, antik arany és ezüst tárgyakat, zongorákat, szobaberendezéseket, székeket, porcellánokat stb. SALGONE bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1., Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LEGOLCSÓBB BEVASÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO” Hálószobák 3500 lejtől, ebédisk 6000 lejtől, ebéd. 16 kredencek 1800. uri szobák. Iroda berendezések, modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől. réz. ágyak, rugany és párna matracok, sodronvok, zongorák. 0-rás és 2-es kaszák. Singer varrógépek, vasgövek, valódi és belföldi perzsa szőnyegek, jég szekrények, festmények, porcellánok, ezüstök, aranyat, brilliánt s legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zalogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. „COMISIO” hiv. üzlet Bul. Reş. Maria 13. Dacia kávéház mellett.

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”